

Jaarverslag NVKC 2014

Bestuur

Federatie Medisch Specialisten

Het jaar 2014 was het transitiejaar waarin de Orde van Medisch Specialisten (OMS) zich omvormde tot Federatie Medisch Specialisten (FMS). Bestuur en bureau van de NVKC hebben fors ingezet om een volwaardige plek voor de klinische chemie binnen de medisch specialistische zorgprofessionals te bereiken. Tussen alle stappen voorwaarts willen we een aantal hoogtepunten benoemen: het aannemen van de statuten van de nieuwe federatie op 18 september, het unaniem instemmen met de toetreding tot de FMS van de Algemene Ledenvergadering van de NVKC op 30 oktober en de oprichtingsvergadering van FMS op 18 december, waarmee de oprichting van de FMS een feit werd per 1 januari 2015. Parallel aan dit traject liep het lidmaatschap van de laboratoriumspecialisten i.o. van de Jonge Orde.

Het bestuur heeft de leden voortdurend geïnformeerd over de vorderingen van het traject, via nieuwsbrieven, op ledenvergaderingen en in een aantal regio-bijeenkomsten. Het besluit van de ALV met toetreding tot de FMS impliceerde een stevige verhoging van de contributie en instemming met het voor de collectieve belangenbehartiging overstappen van FBZ naar LAD. De bijbehorende statutenwijziging diende vanwege het vereiste quorum in een drietrapsraket de ledenvergaderingen te passeren, en ook hierover was unanimitieit onder de leden.

Slechts op één punt is de volwaardigheid nog niet bereikt: in de zomer bleek het deelnemerschap aan de Raad Beroepsbelangen voor NVKF en NVKC op dat moment een brug te ver. Een eventueel toevoerschap is nog in bespreking binnen deze Raad. Het feit dat er in de Raad Beroepsbelangen ook heel veel andere zaken dan arbeidsvoorwaarden aan de orde komen, doet ons hopen dat de weg der geleidelijkheid hierin het uitzicht zal bieden.

Eerstelijnsdiagnostiek

Het Ministerie van VWS heeft aan KPMG Plexus een onderzoek gegund naar een nieuwe bekostigingsstructuur voor de eerstelijns diagnostiek. Over de opzet van dit onderzoek bestonden van meet af aan grote twijfels. Samen met SAN en InEen heeft de NVKC in gesprekken met VWS getracht de onderzoeksopzet bij te stellen. In maart werd een klankbord bijeenkomst gehouden met vertegenwoordigers van alle aanbieders

van 1^e lijnsdiagnostiek om te komen tot kaders waaraan het onderzoek te toetsen zou zijn. De resultaten van de bijeenkomst, waaronder een aantal best practices die vanuit de leden werden aangedragen, zijn meegegeven aan KPMG. Ze werden tevens verwerkt in een position paper over de rol van diagnostiek in de zorgketen dat NVKC en NVMM samen met OMS schrijven. Deze best practices zullen na redactionele bewerking ook worden gepubliceerd.

Het KPMG rapport verscheen in de zomervakantie; NVKC en vele andere partijen werden door VWS uitgenodigd om input te leveren voor een voorhangbrief voor de Tweede Kamer, het bestuur heeft dit wederom voorgelegd aan de leden. Het oordeel van partijen over het rapport was niet mals. Er was veel commentaar op het gebrek aan onderbouwing en het voorstel om de inkoop van diagnostiek bij de huisarts te leggen, werd ter plekke door VWS geparkeerd. NVMM en NVKC hebben een gezamenlijke reactie op het rapport verzonden en onder de titel "Efficiency van labtesten niet op waarde geschat" verscheen een artikel in het *Financieel Dagblad*. In oktober werd op het Ministerie met dezelfde partijen een vervolgotitie besproken. Aan het eind van het jaar was er nog geen concreet uitzicht op een nieuwe bekostigingssystematiek mede omdat de focus op de korte termijn werd gelegd op de rol van de microbiologie in de publieke gezondheid. Als stip op de horizon wordt door VWS het toekomstbeeld geschetst dat bij goede (eerstelijns)diagnostiek de patiënt vaker ná de diagnosestelling voor een medisch specialist kiezen. Daarbij komt de vraag naar voren of alle diagnosestelling in de zorg onafhankelijk moet gebeuren, vóór de verwijzing naar de medisch specialist. Als toekomstig beeld zou dat betekenen dat er verdergaande substitutie zal moeten plaatsvinden van diagnostiek ten behoeve van de eerste diagnosestelling. Voor steeds meer klachten zou de eerste diagnosestelling dan losgekoppeld kunnen worden van de huidige diagnostische werkwijze in de gespecialiseerde zorg. Voor nu is dat wellicht nog een stap te ver, maar als stip op de horizon is onafhankelijke diagnostiek (volgens VWS) de moeite waard om naar toe te werken.

NZa tarieven: branche of beroep?

Het wijzigen van een aantal NZa ordertarieven zonder dat NVKC hiervan op de hoogte was leidde tot vragen van leden. In gesprekken met NZa is de NVKC als wetenschappelijke beroepsvereniging geen partij;

dit zijn de brancheorganisaties als SAN, InEen, NVZ en NFU. Maar omdat ziekenhuislaboratoria slechts een onderdeel zijn van het totale ziekenhuisgebeuren, dreigen onze belangen niet goed te worden behartigd. Het bestuur heeft getracht NVZ en NFU hierop aan te spreken, maar weinig gehoor gevonden. Het was ook aanleiding bij het bestuur om bij zichzelf te rade te gaan: is de NVKC een wetenschappelijke beroepsvereniging of een brancheorganisatie? Tijdens de beleidsdag van 28 november heeft het bestuur de knoop doorgehakt; de NVKC is geen brancheorganisatie. Tegelijkertijd is er het besef dat het bestaan van een brede brancheorganisatie op het gebied van laboratoriumdiagnostiek nu meer dan ooit een noodzaak is geworden.

Kostprijsberekening Performance

Als gevolg van de discussie over NZa tarieven heeft de Commissie Bedrijfsvoering op 9 mei jl. een minisymposium "Kostprijzen en NZa tarieven" georganiseerd. Tijdens dit symposium is het belang van goede kostprijzen uitvoerig besproken. Na dit symposium is overleg opgestart met Performance over de mogelijkheden, doelen en uitgangspunten van kostprijsberekeningen omdat de NZa tarieven niet meer dekkend zijn. Hiervoor is een project beschreven dat zal worden aangeboden aan belangstellende laboratoria.

Wettelijke erkenning

Hoewel het bestuur in het lijvige evaluatierapport van de Wet BIG aanknopingspunten zag om de verankering van de beroepsgroep daarin alsnog geregeld te krijgen, bleek uit een gesprek op het ministerie dat de deur tot erkenning van het specialisme binnen artikel 14 voorlopig potdicht zit. Ook de reactie op het rapport die de Minister in december naar de Tweede Kamer stuurde, gaf hier blijk van. Daarop heeft het bestuur besloten om in te zetten op enigerlei wijze het domein klinische chemie en laboratoriumgeneeskunde wettelijk geregeld zien te krijgen, bijvoorbeeld in de Kwaliteitswet zorginstellingen.

Ondertussen speelt op Europees niveau het dossier van het Common Training Framework (CTF): wanneer 10 landen zich bereid verklaren hier achter te staan is dit verplicht voor alle lidstaten.

Binnen de NVKC wordt overwogen ook de aanvraag voor ondersteuning van het CTF te doen.

Interne organisatie

Met de invoering van een clusterstructuur binnen de vereniging is in het voorgaande jaar een aanvang gemaakt. Enerzijds werd hiermee beoogd aansluiting te vinden bij de FMS die de Raden Kwaliteit, Opleiding, Beroepsbelangen en Wetenschap kent, anderzijds is dit een manier om meer samenhang en afstemming binnen de verenigingsactiviteiten te brengen en efficiënter om te gaan met het toenemende aantal dossiers dat op de bestuurstafel belandt. Voor het ene cluster verliep dit proces wat eenvoudiger dan het andere; zeker als het een nieuw cluster betreft, is het wennen. Dit heeft ook te maken met de ondersteuning die door het bureau aan clusters en individuele commissies en werkgroepen

kan worden geleverd. In het komende jaar zal in kaart worden gebracht welke ondersteuningsbehoeften er zijn en hoe hierin moet worden voorzien.

Externe contacten

Naast veelvuldig overleg met betrokken partijen inzake bovengenoemde dossiers vond ook bestuurlijk overleg plaats met NVML, NHG, SAN en Diagned. De inzet is steeds het zoeken naar samenwerking en afstemming van activiteiten. Met NDV is uitvoerig contact geweest over de nieuw toegekende bevoegdheid aan diëtisten om voeding gerelateerd laboratoriumonderzoek aan te vragen. Punt van discussie is of en in welke rol hier een arts bij betrokken dient te zijn.

Vereniging

Facts and figures

Aan het einde van het verslagjaar had de NVKC 718 leden: 302 geregistreerde laboratoriumspecialisten klinische chemie - waarvan 18 eveneens ingeschreven in het specialistenregister van RGS-, 69 laboratoriumspecialisten in opleiding, 136 gepensioneerde registerleden, 6 ereleden en 1 lid van verdienste. Daarnaast waren er 146 'gewone' leden, 23 gepensioneerde leden, 3 studentleden en 32 bedrijfsleden.

In NVKC verband opereren ruim 40 werkgroepen en commissies, de NVKC is vertegenwoordigd in meer dan 100 (werkgroepen van) nationale en internationale organisaties.

In 2014 ontving het verenigingsbureau per maand gemiddeld 25 groepen ter vergadering, per maand werden 15 telefonische vergaderingen geboekt. Het aantal e-maillijsten waarmee commissies en leden onderling eenvoudig kunnen communiceren bedroeg eind 2014 meer dan 50. Op een enkele na worden deze allemaal door het bureau onderhouden. Daarnaast verwerkt het bureau per maand gemiddeld 20 mutaties in de ledenadministratie. Het aantal accreditatieaanvragen dat het bureau verwerkt is gemiddeld 15 per maand. Naast de organisatie van het voorjaarscongres verzorgde het bureau de ondersteuning van nog eens 5 andere evenementen (PAOCK, CMBD, WKM).

De mensen

In de najaarsledenvergadering heeft het bestuur afscheid genomen van dr. ir. Marcel Verbeek wegens het verstrijken van zijn 1^e zittingstermijn. Op deze bestuurszetel in kwaliteit van niet-registerlid werd dr. Hans Kristian Ploos van Amstel verkozen. Wegens de toetreding van de NVKC tot de FMS - als zijnde mede-opdrachtgever van het KIMS - moest ir. Teus van Barneveld per 1 januari 2015 het bestuur verlaten. KCio toehoorder dr. Karlien Coene werd opgevolgd door dr. Prim de Bie.

Wegens zijn grote verdiensten voor de vereniging heeft het bestuur de E.C. Noyons penning, vernoemd naar de oprichter van de vereniging, uitgereikt aan dr. Hans Janssen.

Dr. Otto Bekers werd benoemd tot hoogleraar klinische chemie aan het MUMC. Dr. Volkher Scharnhorst werd benoemd tot hoogleraar klinische chemie aan de Technische Universiteit Eindhoven.

In januari 2014 is Lisette Van Schaik in dienst gekomen als administratief medewerker op het NVKC bureau. Haar tijdelijke contract werd niet verlengd; eind van het jaar werd een vacature gesteld.

In het verslagjaar zijn de leden dr. B. Bartels, drs. W.M. Haasbroek, dr. P.C.M. Janson, dr. J.C.J.M. Swaanenburg ons ontvallen.

Hieronder doen NVKC commissies en werkgroepen clusterwijs verslag over het afgelopen jaar.

Cluster Opleiding

Het cluster opleiding is in het verslagjaar eenmaal bijeen geweest. Een tweede bijeenkomst werd door omstandigheden afgelast.

Belangrijke onderwerpen van discussie zijn de situatie rond fusielabs, het grote aantal opleidingsinstituten in een krimpsituatie en kwaliteitscriteria voor opleidingsinstituten. Met name dit laatste thema is al jaren onderwerp van gesprek en studie binnen alle medische vervolgopleidingen; tot nu toe heeft dat niet geleid tot werkbare instrumenten. Mogelijk dat in de toekomst het experiment met 'beleidsrijk toewijzen' van de stichting BOLS een aanknopingspunt biedt.

Een ander gesprekspunt binnen het cluster is de aansluiting van de tentamens bij het theoretisch onderwijs en het curriculum. Teneinde deze aansluiting te bevorderen en de Tentamencommissie te ontlasten, worden degenen die de opleidingsdagen verzorgen verplicht om tentamenvragen in te leveren.

Een ander, meer praktisch probleem bleek zich voor te doen bij de herkansing van het verdiepingstentamen. Aangezien dit slechts een maal per jaar gegeven wordt, kan het voorkomen dat de officiële herkansing buiten de reguliere opleidingsperiode valt. In goed overleg met de Tentamencommissie is besloten om in uitzonderingsgevallen een tussentijds hertentamen in te laten dat binnen 6 maanden wordt afgenomen. De datum van instroom in de opleiding is in dit verband ook relevant.

Deze onderwerpen zijn ook besproken in een Opleidersbijeenkomst op 11 juni in aanwezigheid van rond de 30 opleiders. Eveneens is daar gesproken over de toewijzing van opleidingsplaatsen, de evaluatie van de verdiepingfase en werd een presentatie gegeven over het regionale opleidingsplan van de OOR Leiden. Dit laatste werd dermate enthousiast onthaald, dat besloten is dit om te werken naar een landelijk opleidingsplan. Het is opgenomen in het werkplan van de Opleidingscommissie voor 2015.

Opleidingscommissie

Toewijzing Opleidingsplaatsen

In afwijking van de meerjarenplanning voor de toewijzing van opleidingsplaatsen van 2013-2016, dat is gebaseerd op een jaarlijkse instroom van 13 (het 'schema Willems'), bleek het Capaciteitsorgaan in haar advies aan de minister een bandbreedte van 15-16 plaatsen te hanteren. Ondanks veelvuldig verzet vanuit bestuur en Opleidingscommissie bleek de minister uiteindelijk te kiezen voor de maximale instroom. De 3 extra plaatsen werden -met instemming van de opleiders- verdeeld over de OOR's die het meest getroffen werden door afrondingspercentages in het schema Willems. De procedure is in november in een gesprek met de stichting BOLS geëvalueerd.

Voor de instroom 2016 wijzen alle signalen erop dat de minister wederom voor diezelfde bandbreedte en maximale instroom zal kiezen. De Opleidingscommissie heeft het bestuur geadviseerd nog eenmaal voor een praktische ad hoc oplossing voor de extra plaatsen te kiezen, maar voor de jaren daarna met een structurele nieuwe systematiek te komen. Het bestuur heeft het advies onder deze voorwaarde overgenomen.

Kwaliteit van de opleiding

Om een uitweg te vinden in de discussie over aan opleidingsinstituten te stellen criteria voor opleidingsinstituten heeft het bestuur de Opleidingscommissie de opdracht gegeven om een werkgroep te formeren met als opdracht om binnen een half jaar kenmerken van kwaliteit en doelmatigheid van de opleiding te formuleren en deze te verwerken in toekomstbestendige voorstellen voor de verdeling van de instroom over de OOR's en de instituten. Hierbij dient uitdrukkelijk het minimum aantal assistenten per opleidingsinstituut en de omvang van het opleidingsteam betrokken te worden. De Opleidingscommissie heeft besloten om bij de samenstelling van de werkgroep geen partijen uit het cluster te betrekken en een onafhankelijk voorzitter aan te zoeken.

Evaluatie Verdiepingfase

Onder assistenten en opleiders is een enquête gehouden ter evaluatie van de verdiepingfase van de opleiding nieuwe stijl. Dit heeft niet geleid tot majeure structurele veranderingen in het curriculum of de regelgeving. Wel werd een extra opleidingsdag over bloedtransfusie in het programma ingevoegd om de continuïteit van de kennis op dit gebied ook na het eerste opleidingsjaar te borgen.

Theoretisch onderwijs

In 2014 zijn 25 opleidingsdagen georganiseerd, 10 voor het basisjaar (eerstejaars KC i.o.) en 15 voor de verdiepingjaren (tweede- en derdejaars KC i.o.). Ten opzichte van de jaren er voor, is het onderwijs voor het basisjaar met een opleidingsdag over bloedtransfusie uitgebreid. Het onderwijs is succesvol verlopen en op een enkele dag na zijn alle opleidingsdagen goed bezocht en geëvalueerd. Naar aanleiding van de evaluatie, heeft de scholingsgroep besloten om de organisator van een opleidingsdag te vervangen.

Indien de evaluatie geen aanleiding geeft om naar vervanging te zoeken, heeft de scholingsgroep besloten om elke twee jaar bij de organisatoren te inventariseren of de organisator nog bereid is de betreffende dag te organiseren. Er zal pas naar vervanging gezocht worden indien dit laatste niet het geval is. Op deze manier hoopt de commissie de kwaliteit en stabiliteit van de opleidingsdagen te waarborgen.

Eportfolio

Voor het ePortfolio werd een drietal nieuwe formulieren ontwikkeld: voortgangsgesprek, beoordelingsgesprek en klinische stages. Deze vervangen het gecombineerde formulier voortgang/beoordelingsgesprek en het formulier Beoordeling Project/Stage.

Kwaliteitscursus

De Commissie Kwaliteit heeft een curriculum gemaakt op basis waarvan twee aanbieders een kwaliteitscursus hebben ontwikkeld. De Opleidingscommissie heeft besloten dat beide cursussen naast elkaar gegeven kunnen worden en na 1 jaar worden geëvalueerd.

Opleiding aandachtsgebieden Oude stijl

Teneinde niet onbeperkt de oude en de nieuwe opleidingen naast elkaar te laten bestaan, heeft de Opleidingscommissie aan de ALV voorgelegd dat iedereen die langer dan 5 jaar geleden de algemene opleiding heeft afgerond tot 17-11-2015 nog de kans heeft om de opleiding in een aandachtsgebied oude stijl aan te vangen. Daarna kan het alleen nog via de nieuwe stijl. De Voorjaarsledenvergadering heeft hiermee ingestemd.

Raad Opleiding

In 2014 nam de NVKC als toehoorder deel aan de vergaderingen van de Raad Opleiding van de Orde van Medische Specialisten. Prof. dr. Jan Lindemans nam vanuit zijn voorzitterschap van de Opleidingscommissie deel aan de vergaderingen met als plaatsvervanger prof.dr. Guus Sturk. Bij het overgaan van de Orde in de nieuwe Federatie Medisch Specialisten zal de NVKC in 2015 als volledig lid gaan deelnemen aan de bijeenkomsten van de nieuwe Raad Opleiding. Prof. dr. Ron Kusters als nieuwe voorzitter van de Opleidingscommissie en Sturk als plaatsvervanger zullen de NVKC in de Raad Opleiding gaan vertegenwoordigen.

Belangrijke onderwerpen die in 2014 in de Raad Opleiding werden besproken waren o.a. de effectiviteit van het systeem van evaluaties van opleidingen en -instituten, mogelijk aan opleidingsinstituten te stellen criteria, pilots beleidsrijk toewijzen van instroom van diverse specialismen, mogelijke systematiek van instroom bij krimp van de instroom van een specialisme en de wijze van invulling geven aan de door de minister opgelegde bezuinigingen op de opleidingsgeldten middels op behaalde competenties gebaseerde korting op de opleiding van de individuele KCio en instelling van een schakeljaar. De NVKC hoorde daarmee uit eerste hand de ontwikkelingen en gespreksonderwerpen zoals die zich in de opleiding van medische specialisten voordoen.

Convergentie van opleidingen

In FMLS verband werd gebrainstormd den over convergentie van de opleidingen immunologie, klinische chemie en klinisch genetisch biochemici. In eerste instantie ging het om een startdocument met het waarom en het doel waarbij ook de risico's en de kansen worden geadresseerd. Een notitie zal begin 2015 aan de 3 besturen worden aangeboden.

Commissie

De Opleidingscommissie is in het verslagjaar 5 maal bijeen geweest. Voorzitter prof. dr. Jan Lindemans en commissielid dr. A. Castel hebben wegens pensionering de commissie verlaten. Dr. Ron Kusters nam de voorzittershamer over. Prof. dr. Ido Kema en dr. Niels de Jonge traden toe als nieuwe leden.

Visitatiecommissie

In 2014 heeft de Visitatie Commissie na een periode van 6 jaar op feestelijke wijze afscheid genomen van drie leden, nl. drs. Nico Abeling, dr. Michael Fouraux en dr. Monique de Groot. Voorzitterschap is overgedragen aan dr. Ference Loupatty, secretaris is dr. Marlea van Drunen. De Visitatie Commissie heeft in 2014 geen nieuwe leden verwelkomd en telt momenteel tien visitatoren en twee ondersteunende collega's. De Visitatie Commissie voldoet hiermee aan het minimum aantal van 9 registerleden. Echter, voor de beoordeling en toetsing van de opleidingsplaatsen binnen de aandachtsgebieden Endocrinologie en Chemische Diagnostiek van Erfelijke Metabole Ziekten (CDEMZ) beroept de Visitatie Commissie zich tijdelijk op externe collega's met een aantekening binnen dat aandachtsgebied. In 2015 zullen collega's, bij voorkeur met een aantekening, worden benaderd voor toetreding tot deze Commissie.

In totaal zijn in het verslagjaar 54 visitaties uitgevoerd, waaronder 19 voortgangsgesprekken, 18 reguliere eindbeoordelingen, 15 instituutvisitaties en 2 eindbeoordelingen specialisaties. De lichte daling ten opzichte van vorig jaar (-7) wordt verklaard door het lage aantal eindbeoordelingen van de specialisaties. In 2014 heeft de Visitatie Commissie elfmaal vergaderd, waarvan viermaal live. Hoewel deze voice-2-voice aanpak resulteerde in een efficiënte manier van communiceren is de face-2-face methode effectiever, met name voor verdere uitwerking van een aantal actuele discussiepunten. Om deze reden wordt voor 2015 een kwart van de maandelijkse vergaderingen op locatie gepland.

Hoewel het digitale Postboek halverwege 2013 haar entree heeft gemaakt, heeft het gebruik daarvan in 2014 een vlucht genomen. Rapporten, verslagen en agenda's kunnen eenvoudig remote worden opgeladen en tijdens vergaderingen online worden aangepast. Stukken ontvangen een uniek nummer waardoor de stukken weer makkelijk vindbaar zijn. Tevens zijn alle templates die Visitatoren en Ambtelijk Secretaris gebruiken opgeslagen in het Postboek. Dit bevordert een efficiënte werkwijze en voorkomt onnodige

vertragingen en extra administratieve handelingen. Een actueel discussiepunt blijft het gebruik van het e-portfolio voor visitatiedoeleinden. De inrichting van het e-portfolio is zodanig dat er geen duidelijke overzichten verkregen worden. De gevisiteerden worden in de uitnodigingsbrief van de visitatie commissie gevraagd om een overzicht te geven waar de documenten staan. Dit verzoek wordt overwegend ten uitvoer gebracht en helpt bij het volledig verzamelen van relevante informatie.

Voor een uniforme werkwijze, i.e. eenduidige toetsing en beoordeling, onder visitatoren is recent een aanzet gemaakt tot het schrijven van een draaiboek. Aandachtspunten blijven o.a. de beoordeling van de aangeboden verdiepingsmodules tijdens de instituuvisitaties. Verder zijn criteria voor de toetsing van instituten en/of assistenten in opleiding niet altijd eenduidig. Eind 2014 is het initiatief genomen om als Visitatie Commissie en Registratie Commissie regelmatig overleg te hebben om deze laatste uitdagingen te bespreken. Dit zal een vervolg krijgen in 2015.

Registratiecommissie

De Registratiecommissie (RC) bestaat uit zeven leden. In het verslagjaar vergaderde de RC elfmaal, waarvan vijf keer telefonisch. De Examencommissie (samenesteld uit een aantal leden van de RC) kwam tienmaal bijeen. In 2014 zijn reglementair afgetreden dr. Henriët Perdok-Hendriks en prof dr. Rien Blankenstein. Prof. Blankenstein was de laatste twee jaar voorzitter van de Registratiecommissie. Dr. Philip Kuijper is per november voorzitter. In 2014 zijn toegetreden tot de RC dr. Bert Westerhuis en dr. Anneke Muller Kobold. Mevrouw Michelle Meijer-Kleerekoper is Ambtelijk Secretaris.

Register

Aan het eind van het verslagjaar waren er in totaal 302 registerleden. Van deze registerleden hebben er 12 de aantekening EMZ, 20 de aantekening Hematologie en 19 de aantekening Endocrinologie. In 2014 werden 13 nieuwe registerleden ingeschreven. Na het volgen van de opleiding in een aandachtsgebied werd vijf maal de aantekening Hematologie en eenmaal de aantekening Endocrinologie bijgeschreven.

Herregistratie

Het aantal aangevraagde herregistraties in 2014 bedroeg 34. Er zijn twee steekproeven ten aanzien van bewijsvoering genomen. Deze zijn positief afgerond. Eén registerlid is in 2014 overleden. Twee registerleden hebben hun aflopende registratie niet verlengd.

Opleiding

Instituten

Eind 2014 hadden 40 instituten volledige opleidingsbevoegdheid, waarvan er twee eveneens zelfstandig bevoegd waren tot opleiding in het aandachtsgebied EMZ, vijf in de Endocrinologie en één in de Hematologie. Opleidingen in het aandachtsgebied Hematologie kregen wederom gestalte via 'gelegenheids-

combinaties'. Drie instituten hadden een AB-opleiding. In het verslagjaar is van 11 instituten de opleidingsbevoegdheid verlengd.

KCio en Opleiding in een aandachtsgebied

Het totaal aantal klinisch chemici in opleiding bedroeg eind 2014 69. Er waren 25 registerleden in opleiding voor een aandachtsgebied (EMZ, Endocrinologie en Hematologie). Voor 13 KCio's werden de opleidingsvoorwaarden vastgesteld en zij konden in 2014 starten met de opleiding. Er zijn zes opleidingen in het aandachtsgebied Endocrinologie van start gegaan en zes in de Hematologie.

De Commissie heeft de rapportages van 20 voortgangsgesprekken en 17 eindgesprekken behandeld alsmede zes eindbeoordelingen voor specialisatie in een aandachtsgebied. Tevens heeft de Commissie 47 gewijzigde opleidingsschema's beoordeeld; dit betrof deels verlenging van de opleiding wegens zwangerschaps-/ouderschapsverlof en deels het gaan volgen van modules.

Modules

De Registratiecommissie heeft in 2014 aan 3 instituten een module toegewezen. Het beoordelen van de kwaliteit van aangeboden modules bij instituutvisitaties is een punt van aandacht dat samen met de Visitatiecommissie wordt opgepakt.

Overig

In 2014 is de commissiestructuur van de NVKC gewijzigd. De RC is onderdeel van het Cluster Opleiding. Dit cluster heeft in 2014 eenmaal vergaderd. De RC heeft eenmaal overlegd met de Visitatiecommissie. De oriëntatie naar de wenselijkheid om de RC te verzelfstandigen in een stichting in 2014 afgerond. Conclusie is dat verzelfstandiging niet noodzakelijk en niet wenselijk is.

In het Cluster Opleiding en in het Opleidersoverleg is de Verdiepingsfase van de opleiding tot Klinisch Chemicus geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan alsmede naar aanleiding van een aantal bij visitaties geconstateerde tekortkomingen of knelpunten heeft de RC besloten de eisen in het Opleidingsschema duidelijker vast te leggen en te laten toetsen. Dit betreft met name:

- Vrijwel elke Kcio dient de zogenaamde Lingeman-cursus te volgen
- Publicatieplicht in het schema en de bevestigingsbrief en vast te toetsen punt bij visitaties
- Formuleren van het onderzoeksgebied in het opleidingsschema
- Onderdeel Kwaliteitszorg toetsen door VC
- Aandacht voor het bijhouden het ePortfolio
- Aandacht voor het tijdig doen van het examen van het verdiepingsjaar. Dit om in geval van niet slagen de mogelijkheid te hebben om nog gedurende de opleidingsperiode een schriftelijke herkansing te kunnen doen.

In het Cluster Opleiding en in het Opleidersoverleg heeft de RC aandacht gevraagd voor de opleiding in fusie instituten. De RC heeft haar visie toegelicht voor wat betreft een opleiding in fusie instituten, waarbij

de opleidingsplaatsen zijn toegewezen aan verschillende ziekenhuizen. Uitgangspunt voor de RC is dat er sprake is van één opleidingsgroep met één opleider, één waarnemend opleider, één set protocollen en afspraken en een geïntegreerd opleidingsschema voor iedere KCIO. Voor deze opleiding geldt het maximum van drie tegelijk aanwezige KCio's.

In de OOR Leiden is in 2014 het eerste regionale opleidingsplan Klinische Chemie opgesteld. Dit in analogie met de Medische Opleidingen. De RC ziet graag een landelijk format voor een regionaal opleidingsplan. De commissie accreditatie/nascholing (CAN) heeft het kader waarbinnen A accreditatie punten worden toegekend aan activiteiten verbeterd. Dit document is door de RC goedgekeurd.

Concilium Clinicum Chemicum

Het Concilium van de NVKC heeft in 2014 drie maal vergaderd. Traditioneel en overeenkomstig haar rol in de Vereniging heeft zij zich in bespiegelende en adviserende zin met name bezig gehouden met de opleiding tot laboratoriumspecialist klinische chemie, het beroepsprofiel met bijzondere aandacht voor de wetenschapsaspecten, het concept basisberoep in de zin van de wet BIG en de vestiging c.q. behoud van leerstoelen klinisch chemie.

Opleiding

Het Concilium staat op enige afstand van de commissies die zich in uitvoerende zin bezig houden met de opleiding maar door de vele personele unies met lidmaatschappen van WeCo, OC en RC is het Concilium het ideale forum om dwarsverbanden tussen deze commissies te onderkennen en uit te werken. Derhalve participeert het Concilium ook in het recent gevormde cluster Opleiding.

Beroepsprofiel en Wetenschap

Het Concilium was en blijft van mening dat het voortbestaan van onze discipline een krachtig wetenschappelijk profiel van in elk geval een deel van de beroepsbeoefenaren vereist. Het vak laboratoriumspecialist kan alleen op academisch niveau levensvatbaar blijven als de broodnodige innovatie wordt gerealiseerd vanuit de laboratoria en niet uitsluitend wordt overgelaten aan de diagnostische industrie. Ook in het totaal spectrum van het medisch specialistisch bedrijf blijft op die manier de laboratoriumspecialist een gewaardeerde partner. De recente toetreding van de vereniging tot de FMS draagt daar ook in hoge mate bij en wordt daarom door het Concilium toegejuicht.

Basisberoep / BIG

Het bestuur heeft gereageerd op het vorig jaar uitgebrachte advies ten aanzien van de vorming van een basisberoep. De zaak blijkt gecompliceerder dan gedacht. De hoop dat de evaluatie van de wet BIG het verkrijgen van een BIG registratie voor laboratoriumspecialisten zou vergemakkelijken is onjuist gebleken. Registratie in artikel 34 lijkt haalbaar maar is door ons ongewenst. Er wordt meer verwacht van de mogelijk-

heden die de hierboven genoemde toetreding tot de FMS zou kunnen bieden.

Leerstoelen

Het Concilium heeft als altijd de ontwikkelingen rond de leerstoelen nauwgezet gevolgd. Nieuwe hoogleraren zijn benoemd in Maastricht en Eindhoven. Het Concilium houdt zorgen over de opvolging van kernleerstoelhouders. Enerzijds worden aan kandidaten hogere eisen gesteld, o.a. qua wetenschappelijke prestaties en fondsenwerving voor research, anderzijds (b) lijkt de continuïteit in de affiniteit van onze beroepsgroep met de wetenschap tanend. De wetenschappelijke component in de opleiding en de beperkte mogelijkheden tot wetenschappelijke ontplooiing daarna, lijken onvoldoende om collega's die een wetenschappelijke carrière ambiëren te faciliteren en te stimuleren. Het Concilium zal zich blijven inzetten voor behoud en zo mogelijk versterking van de wetenschap binnen de klinische chemie. In dat kader is ook het idee geopperd om een masterclass van "high potentials" te organiseren en ook de combinatietrajecten van promotie en opleiding zoals die af en toe worden gehanteerd, te bevorderen.

Tentamencommissie

Nabespreking basistentamen en verdiepingstentamen november 2013

De tentamens met antwoorden zijn gepubliceerd in het NTKC en op de website van de NVKC. Het basistentamen is inhoudelijk nabesproken met de klinisch chemici in opleiding door leden van de Tentamencommissie. Daarnaast is de enquête die onder de KCio's was gehouden nabesproken op relevante punten.

Basistentamen juni 2014

In juni 2014 werd bij vijf kandidaten een Basistentamen afgenomen, welke door de meeste kandidaten werd behaald. Door omstandigheden heeft er geen nabespreking plaatsgevonden van het basistentamen van juni. Uitgangspunt blijft dat een nabespreking wordt georganiseerd indien daar vanuit de KCio's behoefte aan is. Ook het basistentamen van juni 2014 is met antwoorden gepubliceerd in het NTKC en op de website van de NVKC.

Basistentamen november 2014

In november 2014 werd voor twaalf kandidaten het basistentamen afgenomen. Daarnaast vond in deze ronde een herkansing van het basistentamen van juni 2014 plaats. Twee kandidaten herkansten het volledige basistentamen en één kandidaat het deel transfusie.

Extra mondelinge herkansing verdiepingstentamen

Voor kandidaten die het verdiepingstentamen niet gehaald hebben en waarbij de reguliere hertentamenmogelijkheid buiten de opleidingsperiode valt, organiseert de tentamencommissie een mondeling hertentamen. In september 2014 heeft dit mondeling hertentamen plaatsgevonden voor twee kandidaten

(één kandidaat voor het deeltentamen endocrinologie/metabole ziekten/chemie en één kandidaat voor hematologie/immunologie).

Verdiepingstentamen november 2014

In november 2014 werd bij 24 kandidaten een verdiepingstentamen afgenomen. Bij twee kandidaten werd bovendien een tweede herexamen afgenomen. Deze kandidaten zaten aan het einde van hun opleidingsperiode. Om objectiviteit te garanderen is bij de beoordeling de hulp in geroepen van externe medebeoordelaars. Voor enkele kandidaten zal op basis de reguliere opleidingstermijn een mondeling hertentamen worden georganiseerd in de zomer van 2015. Aan de andere hertentamenkandidaten zal een reguliere schriftelijke herkansing worden aangeboden in november 2015.

Contacten overige commissies

- Commissie KCio: overleg over lopende zaken zoals enquête n.a.v. tentamen, overleg over tentamenbespreking en het organiseren van hertentamens heeft ad hoc plaatsgevonden.
- RC: overleg over hertentamenkandidaten
- Organisatoren van opleidingsdagen zijn benaderd voor het aanleveren van tentamenvragen n.a.v. georganiseerde opleidingsdag. Dit komt nog niet goed van de grond. De vragen die zijn ingeleverd, moeten daarnaast veelvuldig worden aangepast aan het huidige tentamenformat. Dit punt zal in 2015 binnen de tentamencommissie opnieuw besproken worden.

Bestuur Klinisch Chemici in opleiding

Het werkplan van 2014 is in het najaar van 2013 gepresenteerd aan het NVKC bestuur. Het werkplan is voorgelegd aan de KCio's tijdens de najaars-ALV op 29 november 2013 die plaatsvond in stadskasteel Oudaen te Utrecht. Het werkplan omvatte de volgende drie projecten:

Buurman en Buurman: het vervolg

In 2012 heeft het Bestuur KCio een succesvol symposium georganiseerd samen met de ziekenhuis-apothekers in opleiding (VAZA). Voor 2014 was het doel om deze succesvolle formule te herhalen samen met een ander laboratorium-gerelateerd specialisme. Ons voorbeeld voor een gezamenlijk symposium met de VAZA was reeds gevolgd door de medisch microbiologen in opleiding (NVAMM), die op 27 februari 2014 samen met de VAZA het symposium 'The right drug for every bug' hebben georganiseerd. Vanuit het Bestuur KCio zijn contacten gelegd met de medisch microbiologen in opleiding (NVAMM) om voor eind 2014/begin 2015 een gezamenlijk symposium te organiseren om de cirkel rond te maken. De plannen waren al in een initieel stadium, echter uit de evaluatie van het gezamenlijke symposium met de VAZA kwam voor de medisch microbiologen toch naar voren om bij een volgend symposium te kiezen voor een meer op het eigen specialisme gericht onderwerp. Het Bestuur KCio heeft hierop besloten om het symposium breder

te trekken en contacten te zoeken met meerdere specialismen, waarbij naast de apothekers en de medisch microbiologen ook de pathologen, medisch immunologen en klinisch fysici in opleiding zijn benaderd om tot een gezamenlijk symposium te komen. De contacten zijn in 2014 gelegd, maar de organisatie van het gezamenlijke symposium is opgeschoven naar het werkplan van 2015, met als definitief doel om eind 2015 de KCio-ALV te combineren met een laboratorium-specialisme overstijgend symposium.

Samen maken we meer banen!

De toekomst op de arbeidsmarkt blijft een speerpunt van het Bestuur KCio. We proberen met concrete oplossingen te komen om het dreigende overschot aan KC's te minimaliseren. Hiertoe hebben wij getracht de banenbanner op de NVKC site, welke een overzicht geeft van het aantal vacatures en het aantal werkzoekende jonge klaren, up to date te houden. Wij blijven echter afhankelijk van de informatie die jonge klaren aan ons verschaffen, en het blijkt in de praktijk vanwege ontbrekende informatie vaak lastig te zijn om de werkelijke situatie in kaart te brengen. Tijdens de najaars-ALV van 2014 hebben we wederom een oproep gedaan aan alle KCio's die in de afrondende fase van hun opleiding zitten om vooral hun gegevens aan ons door te geven zodat wij voor het eerste kwartaal 2015 de banenbanner, die nu tijdelijk niet te zien is op de site, weer kloppend kunnen maken.

In oktober 2014 hebben wij wederom een publicatie in het NTKCL verzorgd met een update over de huidige stand van zaken op de arbeidsmarkt (KCio bestuur, Arbeidsmarkt voor jonge klaren- de stand van zaken, NTKCL 2014;39:264-267). Er is een enquête over de huidige arbeidsmarkt uitgestuurd naar alle laboratoriumhoofden in Nederland en de uitkomsten zijn vergeleken met die van 2012. Een positieve ontwikkeling blijkt de toegenomen interesse in een project klinisch chemicus. In de enquête van 2014 geeft 72% van de respondenten aan (versus 53% in 2012) geïnteresseerd te zijn in het aannemen van een project klinisch chemicus voor tijdelijke projecten of opvulling van zwangerschapsverlof, of hier reeds positieve ervaringen mee te hebben gehad. Het Bestuur KCio is ook tussenpersoon geweest voor het uitwisselen van business cases tussen laboratoria als ondersteuning voor het realiseren van (tijdelijke) extra fte's. De tendens om jonge klaren als project klinisch chemici aan te stellen blijkt gelukkig het voorspelde overschot op de arbeidsmarkt te hebben geminimaliseerd voor 2014. Het Bestuur KCio is verheugd dat de beroepsgroep inspanningen heeft geleverd om jonge klaren aan het werk te houden. De banenmarkt blijft echter een punt van aandacht aangezien tijdelijke posities helaas geen structurele oplossing bieden en de komende jaren ook nog een substantieel overschot aan nieuwe jonge klaren verwacht wordt. De werkgroep 'De veelzijdige klinisch chemicus' (DVKC), waarin vanuit het Bestuur KCio dr. Anke Laskewitz en dr. Annemarieke Loot zitting nemen, blijft daarom actief mogelijkheden verkennen om na registratie tijdelijk elders aan de slag te kunnen gaan met behoud van

registratie. Daarbij ligt nu de focus op werkzaamheden in klinisch chemische laboratoria in het buitenland.

De revolutie - 4 jaar later

Omdat de eerste KCios 'nieuwe stijl' in 2013/2014 hun registratie behaalden, had het Bestuur KCio het plan opgepakt om een commissie-overstijgende evaluatie van het nieuwe curriculum uit te voeren in 2014. Gezien de versnipperdheid van het onderwerp opleiding over verschillende commissies (TC, VC, RC, OC, en Bestuur KCio) voelden wij de behoefte om een brede evaluatie uit te zetten. Echter ons plan werd ingehaald door de invoering van de clusterstructuur binnen de NVKC. Binnen het nu opgerichte cluster opleiding staan de opleiding-gerelateerde commissies nauwer met elkaar in contact via halfjaarlijks clusteroverleg waarbij ook het Bestuur KCio aansluit. Uit dit overleg is naar voren gekomen dat er vanuit het cluster opleiding een gezamenlijke enquête over het nieuwe curriculum moest komen naar zowel KCio's/jonge klaren als opleiders. Vanuit het Bestuur KCio neemt dr. Jolande Vis ook zitting in de OC, en is in die rol betrokken geweest bij het opstellen van de genoemde enquêtes. De opgestelde vragen zijn voorafgaand aan het uitsturen van de enquête beoordeeld en aangepast waar nodig door het Bestuur KCio. Op de KCio-ALV van november 2014 zijn de eerste uitkomsten van de enquête over het nieuwe curriculum teruggekoppeld aan de achterban. Een initiële opzet voor de module enquête ligt op het moment van schrijven van dit jaarverslag ter beoordeling bij het Bestuur KCio. In 2014 is, zoals afgesproken met de TC, het Bestuur KCio wel trekker gebleven van de tentamenenquête. Deze enquête is uitgestuurd na de tentamens van november en resultaten zullen in het volgende clusteroverleg gepresenteerd worden.

Overige Activiteiten 2014

In 2014 vonden er wederom veel wisselingen plaats binnen het Bestuur KCio. Wegens het afronden van de opleiding zijn dr. Jacqueline Hillebrand (voorzitter), dr. Judith Gillis (secretaris) en dr. Jasper Dinkelaar (penningmeester) in de zomer van 2014 uit het bestuur getreden. Ook dr. Cetin Agar en dr. Alice Gerrits namen afscheid van het Bestuur KCio. Dr. Karlien Coene nam het voorzitterschap over, de nieuw toetredende leden dr. Ruben Smeets en dr. Prim de Bie namen het secretariaat, respectievelijk het penningmeesterschap over. Ook dr. Anke Laskewitz, dr. Jolande Vis en dr. Annemarijke Loot traden in 2014 toe als nieuwe leden van het Bestuur KCio.

Op de voorjaars- en najaars-ALV's werden KCio's geïnformeerd over de nieuwe bestuursleden en lopende aandachtspunten van het bestuur wat betreft opleiding en werkgelegenheid en tevens over activiteiten van andere NVKC commissies waarin KCio's vertegenwoordigd waren. Ook werd er een zomernieuwsbrief verstuurd en informeerde het secretariaat KCio's in verschillende mails over symposia, cursussen, vrijkomende posities in werkgroepen en (tijdelijke) vacatures. De voorjaars-ALV werd wederom gevolgd door een interactief casuïstieksymposium, georganiseerd door

het Bestuur KCio. Dit jaar kwamen als onderwerpen de hieprikscreening, endocrinologie en hematologie aan bod. Uit de enquêtes bleek dat deze casuïstiekavond goed werd ontvangen door de aanwezige KCio's en KC's en uiteraard zullen wij deze succesvolle traditie blijven voortzetten.

Tijdens de najaars-ALV werd de toetreding van KCios tot 'de Jonge Specialist' (DJS) toegelicht door Bas Hammer, secretaris van DJS. In het licht van de toetreding van de NVKC tot de Federatie Medisch Specialisten (FMS), heeft Jolande Vis namens het KCio bestuur contact gezocht met DJS om ook de aansluiting van KCio's te kunnen realiseren. Wij zijn verheugd dat onze aansluiting bij DJS nu een feit is en ook door de NVKC geadviseerd wordt bij start van de opleiding. De najaars-ALV werd dit jaar gevolgd door een brainstorm sessie over de kwaliteit van de opleiding, waarbij aan de hand van een tiental prikkelende stellingen werd getracht om objectieve kwaliteitsindicatoren voor opleidingsinstituten te formuleren. Deze brainstorm liep al vooruit op het werkplan van 2015, waarin we als Bestuur KCio actief willen bijdragen aan het opstellen van kwaliteitsindicatoren voor opleidingsinstituten, gezien het verzoek van het NVKC bestuur aan de OC om tot deze indicatoren te komen. Dr. Anke Laskewitz zal namens het Bestuur KCio plaatsnemen in de nieuwe werkgroep die over deze indicatoren zal gaan, en zal daar de uitkomsten van de brainstorm in meenemen.

Ook het dossier 'Coach, Cure and Care 2025' heeft in 2014 een tastbaar vervolg gekregen. Hoewel KCio's in 2013 niet betrokken zijn geweest bij het opstellen van het initiële visiedocument over hoe de zorg in Nederland er in 2025 uit zou moeten zien volgens verschillende jonge zorgprofessionals, hebben wij ons in 2014 alsnog kunnen aansluiten bij de werkgroep die het vervolg op dit visiedocument gaat uitwerken. Namens de KCio's nemen dr. Jolande Vis en dr. Leo Jacobs zitting in deze werkgroep. Op het moment van schrijven is het 'Coach'-onderdeel verder uitgewerkt waarbij de genoemde KCio's nauw betrokken zijn geweest. Deze uitwerking is gepresenteerd in het symposium 'De Zorgprofessional als Coach' dat op 19 januari 2015 heeft plaatsgevonden. Ook heeft Dr. Karlien Coene op 10 maart 2014 namens de KCio's deelgenomen aan een door VGZ georganiseerd zorgdebat over het 'Coach, Cure and Care 2025' visiedocument. Naast KCio's waren ook apothekers, andere medisch specialisten in opleiding en jonge VGZ-medewerkers aanwezig bij dit debat. Aan de hand van stellingen werd gediscussieerd over de haalbaarheid van de beschreven 'Coach, Cure and Care' visie. Vanuit klinisch chemisch oogpunt is aangehaald dat wij zeer bereid zijn om met de verzekeraar in overleg te gaan over onderwerpen aangaande laboratorium diagnostiek. Ook zijn mogelijke problemen rondom centralisatie van laboratoriumdiagnostiek kort besproken.

Tijdens de voorjaars-ALV is geïnventariseerd onder KCio's of er behoefte was om het organiseren van een

sociale activiteit weer op te pakken. Bij grote interesse is besloten om in september 2014 weer een activiteit te organiseren, waarbij is gekozen voor een middagje zeilen op de Loosdrechtse plassen met aansluitend een barbecue. De grote opkomst van KCio's uit verschillende jaren van de opleiding samen met het prachtig zonnige (maar helaas windstille) weer en het heerlijke eten maakten deze middag een groot succes.

Commissie Accreditatie Nascholing

Omdat er soms onduidelijk bestaat over wat wel en niet geaccrediteerd kan worden en over het aantal accreditatiepunten, is er in 2014 is veel werk gestoken in een helder beoordelingskader voor de accreditatie. Begin 2015 wordt de definitieve versie ter beoordeling verstuurd aan de Registratiecommissie. Eind 2014 werd de Commissie Accreditatie Nascholing versterkt met een nieuw lid: dr. ir. Ingrid Revet. De vergaderingen van de commissie zijn 4x per jaar gehouden. Er werd in 2014 aan 176 evenementen accreditatiepunten toegekend.

Cluster Kwaliteit

Het Cluster Kwaliteit bestaat uit de Commissie Kwaliteit, de Werkgroep Richtlijnen, de Werkgroep Preanalyse en de Commissie Vakgroepsvisitaties.

Commissie Kwaliteit

De Commissie heeft in het verslagjaar 7 maal vergaderd waarvan 4 maal telefonisch. Afscheid is genomen van dr. Jos Wieters. De KCio's dr. Karlijn van Keulen en dr. Roseri Roelofs zijn per 1 januari 2014 toetreden. De samenstelling van de Commissie Kwaliteit beoogt een afspiegeling te zijn van de commissies en werkgroepen uit het cluster kwaliteit. In 2015 zal de relatie tussen cluster en commissies zich verder uitkristalliseren.

ISO 15189

De voormalige stuurgroep ISO 15189 is omgedoopt tot begeleidingsgroep die omwille van de continuïteit is ondergebracht bij NEN. In samenwerking met RVA en andere wetenschappelijke verenigingen wordt in dit kader gewerkt aan ondersteuning van de transitie en implementatie van de ISO 15189. Concreet betrof dit o.m. het uitwerken van praktische zaken zoals definitie van flexibele scopes, richtlijnenbunders, accreditatie van researchlaboratoria en het accreditatieschema met verwijzing naar NVKC richtlijnen en erkenning van de vakgroepsvisitatie die nodig is om een tweejaarlijks auditregime mogelijk te maken.

Landelijke referentiewaarden

De ambitie om te komen tot landelijke referentieintervallen waar dat mogelijk is, is in de uitwerking gestuit op de noodzaak om zaken zodanig zorgvuldig te doen dat het project te groot is voor de NVKC QC-commissie alleen. Daarom is er een samenwerking gezocht met Kalibratie 2.000 waarin SKML,

referentielaboratoria en researchlaboratoria werken aan harmonisatie en standaardisatie in nationale en/of internationale afstemming. Er is een startnotitie opgesteld door de stuurgroep van de 'harmonisatie referentie-intervallen werkgroep' (bestaande uit dr. Inez-Anne Haagen, dr. Christa Cobbaert en dr. Nannette Brouwer). Dit document is besproken in de QCie en Kalibratie 2.000 en beide commissies hebben hun steun uitgesproken om het project op deze wijze verder uit te werken. Het doel van deze werkgroep is te komen tot (waar mogelijk) gestandaardiseerde methoden, waardoor methode onafhankelijke geharmoniseerde referentie-intervallen toegepast kunnen worden. Deze referentie-intervallen moeten vastgesteld worden in een methode die duurzaam is (bij methodewijzigingen herbruikbaar), en toepasbaar zijn voor de every-day practise.

Daarnaast is dr. Nannette Brouwer in 2014 corresponding member van de IFCC-C-RIDL geworden (Internationale IFCC-commissie met samenwerking op het gebied van "common reference intervals and decision limits")

Kwaliteitscursus

Vanuit de Commissie Kwaliteit zijn de eindtermen van de opleiding op het gebied van kwaliteit gedefinieerd en aangevuld op basis van de nieuw te implementeren ISO15189 norm. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de vakinhoudelijke onderdelen die in het cursorisch onderwijs (o.a. kwaliteitscursus) aan bod dienen te komen en de te verwerven competenties tijdens de opleiding in de praktijksituatie.

De Opleidingscommissie heeft advies overgenomen en het curriculum is verwerkt in zowel een module kwaliteitsmanagement in aanvulling op de managementcursus, als in een nieuwe cursus van Qaducation. Beide worden na 1 jaar geëvalueerd waarna een keuze wordt gemaakt.

Internationaal / ISO

Op het internationale toneel neemt de Commissie Kwaliteit deel in de ISOTC212 waarin naast de ISO15189 ook de ISO22870 over POCT en normen over referentiemethoden en meetonzekerheid worden behandeld. De Nederlandse bijdrage is er op gericht om de ambities met betrekking tot kwaliteit van uitkomst zo veel mogelijk door de laboratoriumprofessionals te laten bepalen.

Bij EFLM neemt de Commissie Kwaliteit deel in de Quality Committee waarvan dr. Wim Huisman voorzitter is. Ook is er deelname in de onderliggende werkgroepen accreditatie en IVD. De werkgroep accreditatie stemt Europees af over de invloed die we als professionals willen hebben op de ISO normen ontwikkeling. De werkgroep IVD stemt samen met de IVD industrie op Europees niveau af hoe harmonisatie en standaardisatie bereikt kan worden en hoe IVD regelgeving hierin kan faciliteren.

Daarnaast is er binnen het Science Committee deelname in de *werkgroepen biological variation, cardiac markers, guidelines en patient focused laboratory medicine*.

Het EFLM symposium in Milaan had tot doel de Stockholm consensus uit 1999 te herzien. Dr. Rob Jansen en dr. Wytze Oosterhuis maakten deel uit van het wetenschappelijk comité. Een nieuw document is uitgewerkt en zal in 2015 gepubliceerd worden. Daarnaast is besloten verschillende werkgroepen in te stellen, die deelonderwerpen zullen uitwerken.

IGZ en IVD

Via de NEN normcommissie IVD is inbreng geleverd aan de nieuwe IVD verordening. Voor deze nieuwe Europese regelgeving zijn er voor de lab-professionals twee zaken essentieel:

1. De metrologische herleidbaarheid moet beter worden gespecificeerd inclusief lot-tot lot variatie zodat een duidelijk beeld ontstaat over dat deel van de totale meetonzekerheid dat bij het product cq. de producent ligt.
2. Voor In house testen moet het mogelijk blijven te werken zonder markering. Voorwaarde daarbij mag zijn dat laboratorium geaccrediteerd is zodat validatie goed geregeld is. Wij willen dat testen ook mogen aangeboden voor verwijzende laboratoria hetgeen past bij concentratie van zorg en aansluit bij de volumecriteria voor kwaliteit die VWS en IGZ hanteren.

Met Diagned is binnen NEN normcommissie over beide punten overeenstemming gevonden waarvan de inhoud door VWS in Europa wordt ingebracht:

1. De metrologische traceerbaarheid kan beter worden gedocumenteerd inclusief acceptatiecriteria voor lotswisselingen als het aan Nederland ligt
2. In house testen door geaccrediteerde labs mag zonder CE markering ook voor verwijzende laboratoria. Voorwaarde is dan wel dat er geen gelijkwaardige alternatieven (meervoud!, want alleen dan is een marktwerking en dus redelijke prijsvorming) zijn. Gelijkwaardig geldt voor alle aspecten. Wat niet mag is het leveren van een IVD product (reagentia) door een lab aan een ander lab, want dan ben je IVD productleverancier en moet je je dus aan CE markerings-eis houden.

Raad Kwaliteit

Dr. Inez-Anne Haagen, dr. Wilhelmine Verboeket en dr. Yvette Kluiters hebben roulerend de vergaderingen van de Raad Kwaliteit als toehoorder bijgewoond. Daar besproken onderwerpen zijn o.a. de Richtlijnen database, het generiek procedureboek richtlijnen, kwaliteitsvisitaties en de Leidraad Nieuwe Interventies in de Klinische Praktijk.

Indicatoren

In de zorg is, met name onder druk van verzekeraars, een toenemende vraag naar transparantie in de vorm van indicatoren. De vrijdagmiddagssessie van het voorjaarscongres in april stond dat ook in het teken van het ontwikkelen hiervan. Nut en noodzaak, valkuilen en succesfactoren werden benoemd waarna de deelnemers zelf aan de slag gingen om aan de hand van een 4tal thema's indicatoren te benoemen. Tevens werden leden opgeroepen om zich aan te melden voor een

werkgroep WIKO (Werkgroep Indicatoren Klinische chemie Ontwikkelen), die begin juli van start ging. Eerste actie was het indienen van een projectaanvraag bij SKMS voor methodologische ondersteuning, die in eerste en tweede instantie helaas zijn afgewezen. Ondertussen zijn door de werkgroep zoveel mogelijk potentiële indicatoren verzameld en gerubriceerd.

Tevens is afstemming gezocht met de SAN die werkt aan een verantwoordingsdocument waar ook indicator achtige elementen in naar voren komen. In 2015 zal een nieuwe poging worden gedaan om SKMS budget te verwerven.

Overig

Op verzoek van RIVM zijn 3 deelnemers voorgedragen voor werkgroepen darmkankerscreening.

Werkgroep Richtlijnen

De WG Richtlijnen heeft in 2014 zes keer vergaderd, waarvan drie keer telefonisch. De voorzitter van de WG Richtlijnen heeft deelgenomen aan de vergaderingen van de Commissie Kwaliteit; de secretaris heeft maandelijks het lunchoverleg kwaliteit met alle wetenschappelijke verenigingen van de OMS bijgewoond.

NVVC Richtlijnen in ontwikkeling

In 2014 zijn een aantal werkgroepen actief geweest met NVVC Richtlijnen in ontwikkeling:

Analytische kwaliteitscontrole met behulp van Six Sigma (wordt voorbereid voor accordering tijdens ALV in april 2015), Doorontwikkeling Richtlijn Vrijgave van laboratoriumuitslagen, Prospectieve Risico Analyse (PRI) en Methode verificatie en validatie (MEEVAL).

De Werkgroep Richtlijnen heeft het sinds 2011 van kracht zijnde Reglement Organisatie, Ontwikkeling en Autorisatie van Richtlijnen herzien.

Naast deze richtlijnen zijn werkgroepen bezig met kwaliteitsprojecten die niet meteen tot een richtlijn leiden; o.a. het opstellen van een leidraad over de interactie tussen klinisch-chemische parameters en geneesmiddelengebruik, het formuleren van verstandige keuzes met betrekking tot laboratoriumdiagnostiek en het ontwikkelen van een laboratoriumprotocol i.v.m. controle na vasectomie.

Een deel van deze projecten wordt financieel ondersteund door de SKMS (Stichting Kwaliteitsgeld Medisch Specialisten).

Multidisciplinaire richtlijnen

Naast de kwaliteitsprojecten/richtlijnen waarbij we als NVVC een belangrijke bijdrage leveren, worden tevens richtlijnen ontwikkeld door andere wetenschappelijke verenigingen (meestal multidisciplinair; vaak met NVVC deelname) die vervolgens als concept richtlijn worden aangeboden aan de NVVC en daarmee aan onze leden ter commentaar. Na de commentaar wordt de definitieve richtlijn door het NVVC bestuur bekrachtigd. In 2014 betreffen dit: Richtlijn Nier-

stenen (NVU, NVKC deelname), Richtlijn Schildklier carcinoom (IKNL, NVKC deelname), Richtlijn Diagnostiek en behandeling van dementie (NVKG, NVKC deelname), en Richtlijn Neuraxis blokkade en antistolling (NVA).

Verder zijn een aantal documenten namens de NHG ter commentaar voorgelegd: NHG Standaard Anemie (NVKC deelname), NHG Standaard Problematisch alcoholgebruik, en NHG Standpunt Oncologische zorg in de huisartsenpraktijk.

Een aantal multidisciplinaire richtlijnen zijn nog in ontwikkeling: Richtlijn Point of care in de huisartsenvoorziening (NVKC, NHG, SAN NVMM; commentaarfase), Richtlijn Basisdiagnostiek cardiovasculair risicomangement en behandeling van hypertensie bij kinderen met obesitas (NVK, met NVKC deelname) en Richtlijn Preventie van contrastmiddel-geïndiceerde acute nierschade (CI-AKI)(NVvR, met NVKC deelname).

Werkgroep Preanalyse

In 2014 heeft de werkgroep Preanalyse gewerkt aan verschillende publicaties. In het NTKCL is het congresverslag van het 2nd EFLM-BD European Conference on Preanalytical Phase en de NVKC richtlijn Veneuze bloedafname geplaatst. Ook is een publicatie van de richtlijn Veneuze bloedafname in de internationale literatuur in voorbereiding. Bij de implementatie in de dagelijkse praktijk van de richtlijn Veneuze bloedafname zijn er diverse vragen over de interpretatie van enkele aspecten naar voren gekomen, die door de werkgroep beantwoord en/of opgelost zijn. Daarnaast is de richtlijn Capillaire bloedafname verder ontwikkeld, zodat deze in 2015 aan de NVKC leden kan worden aangeboden. Bovendien heeft de voorzitter van de werkgroep Preanalyse (dr. Edmée van Dongen) op 2 oktober een presentatie gegeven over Standardisatie van de Preanalytische Fase tijdens een internationaal wetenschappelijk symposium "From A to Better" in Antwerpen, België.

Dr. Edmée van Dongen heeft als corresponderend lid deelgenomen aan de activiteiten van de EFLM werkgroep Preanalyse. Zo heeft zij een bijdrage geleverd en meegewerkt aan de publicatie van de 2e enquête van de EFLM werkgroep met betrekking tot de toepassing van de CLSI H3-A6 richtlijn in de Europese praktijk. Hieruit is naar voren gekomen dat men zich in de Europese landen slechts zeer beperkt aan deze richtlijn houdt, vooral wanneer het om de patiëntidentificatie en het etiketteren van bloedafname buizen gaat. Dit vormt een aandachtspunt in de EFLM werkgroep. Ook heeft zij als lid van de wetenschappelijke commissie diverse voorbereidingen gedaan voor de 3rd EFLM-BD European Conference on Preanalytical Phase, die zal plaatsvinden op 20 en 21 maart 2015 in Porto, Portugal. Namens de werkgroep Preanalyse is een abstract ingestuurd voor dit congres.

Commissie Vakgroepsvisitaties

Dr. Evelien Kemper heeft de Commissie verlaten, dr. Marjolein Doesburg heeft haar plaats ingenomen. In 2014 zijn door de werkgroep 10 vakgroepsvisitaties verricht en afgesloten. Dat is de helft van het geplande aantal. Belangrijkste knelpunt hierbij is het maken van afspraken voor visitatiedata tussen vakgroepen en visiteurs.

Aansluiting is gezocht bij een SKMS project ingediend door de NVDV over 'Gezamenlijke implementatie van de normen- en waarderingssystematiek binnen de kwaliteitsvisitaties' dat in 2015 van start zal gaan.

Cluster Beroep en Bedrijf

Het afgelopen jaar is veel energie gestoken in het opstarten van het Cluster Bedrijf & Beroep. Onder aanvoering van de clustervoorzitter, dr. Yvonne Henskens, hebben de commissies Bedrijfsvoering, AICT, Medisch Laboratorium Onderwijs en Beroepsbelangen hard gewerkt aan de invulling en vormgeving van het cluster. Dat heeft er o.a. toe geleid dat er een gezamenlijk werkplan 2015 is opgesteld.

Commissie Beroepsbelangen

De Commissie Beroepsbelangen (Cie BB) heeft het afgelopen jaar 2 maal vergaderd. Daarnaast is er 4-maal vergaderd in clusterverband en is er het afgelopen jaar ad hoc veel e-mail en telefonisch contact geweest tussen de leden van de commissie onderling en met leden van het NVKC-bestuur. Deze contacten betroffen verschillende onderwerpen die de belangen van laboratoriumspecialisten klinische chemie in het uitoefenen van hun beroep raakten. In het onderstaande een overzicht van deze onderwerpen.

De NVKC was in 2014 aangesloten bij de Federatie van Beroepsorganisaties in de Zorg (FBZ). De FBZ verzorgt voor de leden de belangenbehartiging van de arbeidsvoorwaarden in de CAO-onderhandelingen met de werkgevers. Namens de NVKC worden door de Cie BB 2 leden in de FBZ afgevaardigd. In 2014 hebben dr. Snjezana Kos (namens de algemene ziekenhuizen) en dr. Jaap Bakker (namens UMC's) deze vertegenwoordiging ingevuld.

De rol van de FBZ en onze vertegenwoordiging daarin is de afgelopen jaren aanleiding geweest tot veel overleg met het bestuur van de NVKC. Onder andere n.a.v. de teleurstellende discussie met de FBZ over onze aanspraken op de AMS ontstond de overtuiging dat de diversiteit aan beroepsgroepen die vertegenwoordigd worden in de FBZ er toe leidt dat de belangen van onze beroepsgroep daar vaak niet optimaal behartigd worden. Om die reden is er samen met de NVZA (Ned. Ver. Van Ziekenhuisapothekers) actief toenadering gezocht tot de OMS (Orde van Medisch Specialisten) en de LAD (Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband), vooral omdat deze organisaties primair de beroepsbelangen van medisch specialisten behartigen. Deze toenadering heeft er toe geleid dat

de LAD en de NVKC eind 2014 een samenwerkings-overeenkomst zijn aangegaan. Hierbij heeft het feit dat de NVKC lid is geworden van de nieuw gevormde Federatie Medisch Specialisten (FMS) eveneens een belangrijke rol gespeeld. De geregistreerde en in Nederland praktiserende laboratoriumspecialisten klinische chemie in dienstverband zijn sindsdien naast lid van de NVKC ook lid van de LAD. Sindsdien behartigt de LAD de collectieve werknemersbelangen van de laboratoriumspecialisten klinische chemie.

Een belangrijke taak van de Cie BB is de advisering en ondersteuning van laboratoriumspecialisten klinische chemie in geval van problematiek bij de uitoefening van hun professie. Dit kunnen zeer uiteenlopende onderwerpen betreffen. In 2014 hebben meerdere collegae een beroep gedaan op de commissie voor advies en ondersteuning. Met name het behartigen van de belangen van collegae betrokken bij fusie-trajecten zijn het laatste jaar redenen geweest om bij de Cie BB aan te kloppen.

De Cie BB heeft dit jaar weer een informatie-middag georganiseerd over sollicitatieprocedures voor laboratoriumspecialisten klinische chemie in opleiding. Jonge KC's hebben niet altijd voldoende info om zich binnen sollicitatieprocedures staande te houden als het gaat om honorering (AMS, AMS-like, Marktconform, FWG, enz.). De Cie BB ondersteunt hierin en organiseert i.o.m. de Cie KCio jaarlijks een gesprek met alle belangstellende KCio's over dit onderwerp.

Het afgelopen jaar is er veel aandacht geweest voor de positie van medisch specialisten en dus ook laboratoriumspecialisten klinische chemie per 1 januari 2015. Deze zal grondig wijzigen met de invoering van de integrale bekostiging voor de ziekenhuiszorg. Het ziekenhuis moet per die datum prijsafspraken maken met de zorgverzekeraar zonder de scheiding tussen honorarium en instellingskosten. Door deze ontwikkelingen moest de vrijgevestigde specialist zich beraden op zijn positie binnen de ziekenhuisorganisatie, waarbij er mogelijkheden bestaan om als vrij ondernemer (mede)verantwoordelijkheid te dragen voor de instelling en op meerdere niveaus (operationeel, tactisch, strategisch) te participeren in het bestuur daarvan. Deze kansen waren er nadrukkelijk ook voor medisch specialisten in dienstverband. De Cie BB heeft er meerdere malen op aangedrongen dat de laboratoriumspecialist klinische chemie met het bestuur medische staf en/of de vereniging van dienstverbanders (indien deze er is) participeert in deze discussie met de ziekenhuizen rondom financiering en verantwoordelijkheden na 1 januari 2015. De vrij beroepsbeoefenaren, medisch specialisten in dienstverband en de RvB hebben zich het afgelopen jaar georiënteerd op nieuwe organisatie modellen. Zo zijn er organisatie modellen waarin het mogelijk wordt om als medisch specialist in dienstverband te kiezen voor een dienstverband met een nieuw op te richten medisch specialistisch bedrijf of modellen waarbij men in dienst blijft van de ziekenhuisorganisatie. De Cie BB

heeft tijdens de najaarsvergadering van de NVKC een presentatie verzorgd waarin de verschillende modellen werden toegelicht en wat daarbij de gevolgen zijn voor specialisten in dienstverband.

De Cie BB heeft zich dit jaar gebogen over het verzoek van de Registratie Commissie om een rol op zich te nemen in de recent opgestarte vakgroepsvisitaties. Conform het inmiddels vastgestelde reglement vakgroepsvisitaties zal de Cie BB - indien nodig - bemiddelen bij conflicten tussen de gevisiteerde vakgroep en de Registratie Commissie.

Tenslotte is dit jaar de vernieuwde AMS van kracht geworden waarvoor middels een nieuwsbrief aandacht is gevraagd aan de leden en hebben wij ons gebogen over de inzet bij de onderhandelingen over een nieuwe CAO-UMC voor de academische collega's.

Commissie Bedrijfsvoering

De werkzaamheden van de Cie Bedrijfsvoering staan in het teken van het inventariseren en adviseren rondom alle aspecten van de bedrijfsvoering van klinisch chemische laboratoria. Dit betekent informatie overzichtelijk beschikbaar stellen aan de leden en/of het bestuur adviseren indien noodzakelijk. Dat kan inhouden trendwatching, inventariseren, onderzoeken en natuurlijk rapporteren.

De commissie neemt initiatieven in bedrijfsmatige ontwikkelingen en heeft dit het afgelopen jaar haar focus gelegd kostprijsberekeningen in de laboratoria. Op 9 mei 2014 is er een symposium georganiseerd over kostprijsberekeningen en NZa tarieven. De grote opkomst en levendige discussie toonde de grote interesse in dit onderwerp en het belang van reële kostprijzen. Op basis van de reacties op het symposium zal in samenwerking met Performance een vervolgbijeenkomst worden georganiseerd. Hierbij zal verder worden ingegaan op het vaststellen van de tarieven voor laboratoriumonderzoek en op de mogelijke initiatieven om samen met de NZa te komen tot reële maximumtarieven voor eerstelijnsdiagnostiek.

Verder heeft de commissie zich bezig gehouden met een aantal lopende zaken zoals:

- Het verwerken van aanvragen van Verrichtingencodes.
- Na discussie is een advies geformuleerd rondom tarief controle van glucosemeters.
- Voor Consultregistratie per App is financiële ondersteuning aangevraagd.
- Het beschrijven van Best practices van efficiënte bedrijfsvoering waarbij de samenhang in de zorgketen centraal staat, bijvoorbeeld anderhalfse lijn zorg, (binnen- en buitenland) stond dit jaar minder op de voorgrond.
- Verder lopen een aantal vertegenwoordigingen van de NVKC in NZa klankbordgroepen, waaronder ICD-10, via de voorzitter van de commissie.

De integratie van de commissie binnen de recent

gecreëerde cluster Beroep en Bedrijf zal bijdragen aan de verder professionalisering van de commissie bedrijfsvoering.

Commissie Automatisering, Informatisering en Communicatie Technologie

De commissie Automatisering, Informatisering en Communicatie Technologie (AICT) heeft in het verslagjaar 2014 acht keer vergaderd waarvan tweemaal telefonisch. De vergadering van juni was ook dit jaar weer in het Universitair Ziekenhuis van Antwerpen bij prof. dr. V.O.M. van Hoof.

De samenstelling van de commissie is veranderd in het verslagjaar. Er is één nieuwe lid tot de commissie toegetreten en dat is collega dr. Hans Schotman uit het VUMC. Daarmee is de commissie verjongd en op sterkte.

Gegevensuitwisseling met apotheken

Begin 2014 is er een gesprek geweest met een vertegenwoordigers van VZVZ en de KNMP over het sturen van laboratoriumuitslagen (nierfunctie) via het LSP naar openbaar apothekers. De rest van 2014 is hierover weinig meer vernomen ondanks herhaald contact zoeken. Eind 2014 heeft dhr. Peter Wittop Koning (voorzitter StatusScoop) een goed exposé gegeven over die mogelijkheden van deze uitwisseling gekoppeld aan een landelijk farmaceutisch expert-systeem. Dit is veelbelovend en biedt mogelijk meer perspectief dan sec het rapporteren van nierfunctie-uitslagen aan apothekers. De vraag is hoe aansluiting op het LSP kan verlopen en wat het kostenplaatje is per organisatie.

Lab2Lab

De Commissie AICT is samen met NICTIZ en de leveranciers van vijf grote LIMS (Philips, MIPS, Bodégro, Technidata en MOLIS) een traject gestart om te komen tot goede specificaties voor Lab2Lab communicatie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de gegevens set die eerder is gedefinieerd in het kader van het eLab project (2006-2010). Dit Lab2Lab project wordt waarschijnlijk begin 2015 voltooid. De beslissing om de data van de NL-subset aan NICTIZ over te dragen zal met een positief advies aan het bestuur worden voorgelegd.

LOINC en SNOMED

ExpertDoc heeft een vraag neergelegd bij de commissie of uitslagen van onderzoeken en commentaren richting huisarts meer gestandaardiseerd zouden kunnen worden. Dat is moeilijk, maar bij de NL-subset van LOINC hebben de microbiologen voor microbiologische uitslagen wel een standaardisatie van ordinale uitslagen voorgesteld. Dat is iets waar ook klinisch chemici meer over zouden kunnen nadenken.

Er heeft een gesprek plaats gevonden met dr. Marc Thelen, directeur SKML, over een mogelijk rol van de SKML bij het inhoudelijk beheer van de NL-subset van LOINC en SNOMED codes voor de uitwisseling van laboratoriumuitslagen onderling, met aanvragers

en met semi-overheidsinstanties als RIVM (ivm ISIS). Deze discussie is in 2014 niet afgerond.

Er is dit jaar een besluit genomen om het technische beheer van de NL-subset van LOINC en SNOMED codes bij NICTIZ onder te brengen. NICTIZ is de aangewezen organisatie voor het beheer van standaarden in de zorg en ook namens het ministerie van VWS de licentie houder voor SNOMED. De realisatie zal naar verwachting in 2015 plaatsvinden. Voorafgaand moet nog een document worden opgesteld.

De NVKC-app

De NVKC-app is in 2014 verder doorontwikkeld vanuit de Cie AICT. Er waren in 2013 al specificaties opgesteld om de app te verrijken met een aantal berekeningen, met name omrekenfactoren van SI eenheden naar conventionele eenheden en de berekening van de kritische verschilwaarde. Bij de Contacten kunnen nu ook kleine foto's van de contactpersonen worden getoond. De inrichting van het Content Management Systeem (CMS) is flink onder handen genomen, waardoor het importeren van de informatie via de Excell spreadsheet in een oogwenk is gerealiseerd. De functionaliteit is ook aangepast aan de laatste Android en iOS versies en de meest recente smartphones en tablets. Eind 2014 zijn er 12 laboratoria die de app al hebben aangeschaft, daarvan zijn er tenminste al 5 volledige in gebruik.

PAOKC

Een belangrijk voornemen was om in 2014 te komen tot een symposium/PAOKC over digitale communicatie van laboratoriumaanvragen en - uitslagen, waaronder Lab2Lab communicatie en het gebruik van de NL-subset van LOINC en SNOMED codes. De voorbereiding voor de PAOKC vergde veel tijd van het organisatie team. Eenmaal is de geplande datum verzet waardoor de datum voor de PAOKC met de titel: Verbinden met ICT - Lost in translation? uiteindelijk op 22 januari 2015 is gevallen.

Commissie Medisch Laboratoriumonderwijs

De Commissie medisch laboratorium onderwijs streeft ernaar om een bijdrage te leveren aan voldoende gekwalificeerd laboratoriumpersoneel voor de klinisch chemische laboratoria. De commissie is hierbij een schakel tussen beroepenveld enerzijds en de medische laboratoriumopleidingen anderzijds.

Belangrijk speerpunt, was het behoud van een goede analistenopleiding op MBO niveau. In een eerder jaarplan is melding gemaakt dat de overheid stuurt op vermindering van het aantal MBO opleidingen (van 500 kwalificatiedossiers in 2010 naar 150-200 in 2015). Dit betekent dat beroepsopleidingen worden samengevoegd dan wel komen te vervallen.

Het kwalificatiedossier van de klinisch chemisch analist stond voor 2014 op de reisiekalender bij het ministerie van OCW. Naast actualisering van het opleidingscurriculum is voor MBO analisten is er ook een samenvoeging geweest van 3 MBO opleidingen

(klinische chemie, microbiologie en pathologie), naar 1 kwalificatiedossier biomedisch analist.

Naast samenvoeging van het dossier is er ook een tijd sprake geweest van een bekorting van de analistenopleiding naar 3 jaar. Na een krachtige lobby, waarbij naast de opleidingen en het beroepenveld ook de commissie actief betrokken was, is uiteindelijk toch besloten om de opleidingsduur op 4 jaar te houden.

In 2014 is de commissie nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van dit nieuwe opleidingsdossier door participatie aan de deelcommissies die dit dossier hebben samengesteld: de opleiding 'biologisch medisch analist', die een samenvoeging is van voorheen 3 klassieke uitstroomrichtingen klinische chemie, microbiologie en pathologie.

Resultaat is een kwalificatiedossier Analist met crebonr 79030 (d.w.z. een door de overheid erkende opleiding met een unieke code) dat per 1 september 2015 in werking zal gaan op alle MBO scholen in Nederland!

Cluster Wetenschap

Het cluster wetenschap is in 2014 voor het eerst bijeen geweest voor een oriënterende bijeenkomst. Afgesproken is om te starten met het op elkaar afstemmen van de werkplannen.

Wetenschapscommissie

Vergaderfrequentie en samenstelling

In 2014 kwam de Wetenschapscommissie zesmaal in vergadering bijeen. De WeCo nam in 2014 afscheid van de leden dr. Kristel Boonen, lid KCio en prof. dr. Fred Sweep. Als nieuwe leden van de WeCo werden dit jaar verwelkomd dr. Paul Geutjes, KCio, dr. Evelien Kemna, KCio en dr. Steven Meex.

Abstracts en Short communications

De abstracts werden dit jaar opnieuw in 3 categorieën ingedeeld, te weten analytisch, klinisch en bedrijfsvoering. Alle abstracts werden kritisch beoordeeld op minimale wetenschappelijke eisen van methodiek, studieopzet, concrete resultaten en getrokken conclusies. De verdeling van alle 84 ingediende abstracts over de categorieën was als 36 Analytisch (43%), 31 Klinisch (37%) en 17 bedrijfsvoering (20%). Tevens werd in het julinumnummer van het Nederlands Tijdschrift voor Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde een 10-tal short communications opgenomen die waren ingediend naar aanleiding van abstracts van het congres. De wetenschapscommissie was betrokken bij het reviewproces.

Congressen en bijeenkomsten

Van 9-11 april 2014 vond het 67^e Voorjaarscongres plaats in de Koningshof, te Veldhoven. Op 10 april werd het programma geopend met een plenaire sessie met de volgende sprekers:

Thema "metabolisme en ethiek": Prof.dr. H.V. Westerhoff (Synthetic Systems Biology, Swammerdam Institute for Life Sciences, UvA/ Molecular Cell Physiology, VU/ Manchester Centre for integrative Systems Biology, University of Manchester): "Metabool kaarten: van poker naar patience".

Prof. dr. G.M.W.R. de Wert (hoogleraar Biomedische Ethiek, Universiteit Maastricht): "WGS - een revolutie in screening? Ethische aspecten".

Het ochtendprogramma werd vervolgd met een sessie met als thema "neurodegeneratieve ziekten" met als sprekers:

Prof.dr. J.M. Rozemuller (Human Prionlab. UMCU Utrecht / Dept Neuropathology VUMC Amsterdam): Infectiviteit en pathobiologie van Prionziekten"

Dr. ir. C.E.Teunissen (Neurochemisch Laboratorium en Biobank, Afdeling Klinische Chemie VUmc): "Liquor biomarkers voor de ziekte van Alzheimer: Klinische noodzaak of luxe?"

De middag stond in het teken van 3 parallelle poster-sessies: (1) "Point-of-care technieken", (2) "Nieuw analytisch" en (3) "Nieuw klinisch".

's Avonds sprak Danny Mekic, New Team over "BIG data".

Vrijdag 11 april bestond het programma uit plenaire voordrachten binnen het thema "miRNAs" met als sprekers: prof. dr. L. de Windt (Professor of Molecular Cardiology, Maastricht University): "Micro RNA's en cardiovasculaire ziekte" en dr. F. Akbari Moqadam (Department of Pediatric Oncology-Hematology, Sophia Children's Hospital, Erasmus MC): "miRNAs in Pediatric Acute Lymphoblastic Leukemia: Functions and Targets".

Dit werd gevolgd door de uitreiking van de Jonge onderzoekersprijs en een voordracht door de winnaar van deze prijs. De ochtend werd besloten met het uitreiking van de abstractprijzen; een voordracht van een awardee van een Noyons stipendium (dr. J.F.M. Jacobs, Radboud UMC; "kwantitatieve meting van vrije lichte ketens met behulp van MS"), uitreiking van de Noyons Stipendia 2013 en uitreiking van de wetenschapsprijs met een voordracht door de winnaar.

Het programma van dit voorjaarscongres werd afgerond met een Interactieve sessie: "Inkop(pen) op kwaliteit: scoren op indicatoren".

Noyons stipendia 2013:

Het bestuur van de Noyons Stichting heeft aan de volgende pilot studies een stipendium toegekend:

- Dr. M.M. Verbeek, Radboudumc Nijmegen: RT-QUIC assay to detect pathological prion protein in cerebrospinal fluid.
- Prof. dr. D.W. Swinkels, Radboudumc Nijmegen: Identification and measurement of erythroferrone in human plasma.
- Dr. E.P.M. Cardinaels, MUMC Maastricht: Gel filtratie chromatografie, eerste hulp bij onverklaarbare troponine verhogingen.

Voor deze ronde waren maar liefst 18 inzendingen. Voor selectie van de winnaars werd het stichtingsbestuur bijgestaan door de Wetenschapscommissie. De bekendmaking vond plaats tijdens het Voorjaarscongres in Veldhoven.

Prijzen

Voor de achtste maal werd de Wetenschapsprijs Klinische Chemie uitgereikt. Deze prijs is bestemd voor de hoogst gewaardeerde publicatie vanuit het wetenschapsdomein der Klinische Chemie en Laboratoriumgeneeskunde uit het jaar daaraan voorafgaand.

De Wetenschapsprijs voor de hoogst gewaardeerde publicatie uit 2013 is dit jaar uitgereikt aan dr. Monique Terwijn, destijds werkzaam op de afdeling Hematologie van het VUmc Amsterdam, voor het artikel "High prognostic impact of flow cytometric minimal residual disease detection in acute myeloid leukemia: data from the HOVON/SAKK AML 42A study" gepubliceerd in *Journal of Clinical Oncology* in 2013.

Tijdens het Voorjaarscongres in april werden drie posterprijzen uitgereikt en wel aan:

- **Categorie Analytisch:** "Bioanalytical assay using Anticalin as next generation antibody mimetic: application to the small peptide hormone hepcidin". Auteurs: N Grebenchtchikov, AJ Geurts-Moespot, S Trentmann, N Andersen, RS Belaiba, A Allersdorfer, CM Laarakkers, FC Sweep, H Tjalsma, AM Hohlbaum, DW Swinkels. Department of Laboratory Medicine, Laboratory of Genetic, Metabolic and Endocrine Diseases, Radboud University Medical Centre, Nijmegen, the Netherlands; Pieris AG, Freising, Germany
- **Categorie Bedrijfsvoering:** "Onderzoek naar het voorkomen van dubbele diagnostiek bij verwijzing van de 1ste-lijn naar de 2de-lijn." Auteurs: D van Loon, O Lagemaat, AMJ Kooijman-Buiting, Klinisch Chemisch Laboratorium, Sint Antonius Ziekenhuis, Nieuwegein, Huisartsenlaboratorium SALTRO, Utrecht
- **Categorie Klinisch:** "Inosine triphosphate pyrophosphohydrolase activity predicts ribavirin-induced anemia in hepatitis C infected patients. Auteurs: NC Peltenburg, JA Bakker, WHM Vroemen, RJ de Knecht, MPG Leers, J Bierau, A Verbon. Department of Internal Medicine, Division Infectious Diseases, Maastricht University Medical Center, Maastricht, The Netherlands

Tijdens het Voorjaarscongres werd aan dr. Annet Heijboer de Jonge Onderzoekerprijs overhandigd. Zij ontving de prijs vanwege haar nu reeds omvangrijke oeuvre aan publicaties, de opzet van 2 nieuwe researchlijnen en de samenwerkingsverbanden die zij is aangegaan met tal van met klinische afdelingen. Daarnaast is zij sinds enkele jaren verantwoordelijk voor het laboratorium Endocrinologie binnen de afdeling Klinische Chemie van het VUmc. De jury verwacht in deze combinatie van wetenschapper en diagnosticus ook in de toekomst nog zeer veel wetenschappelijke verdiensten van deze winnaar te vernemen.

Beoordelingscriteria prijzen etc.

In 2014 heeft de WeCo de beoordelingscriteria voor het aanvragen en toekennen van de Noyons-stipendia

opnieuw tegen het licht gehouden en een voorstel voor aanpassing hiervan aan de het bestuur van de Noyons Stichting voorgelegd.

Ook in 2014 heeft de WeCo de beoordelingscriteria voor het toekennen van de Jonge Onderzoekersprijs opnieuw tegen het licht gehouden en deze aangepast.

Commissie Moleculair Biologische Diagnostiek (CMBD)

De CMBD heeft in 2014 in totaal 6x vergaderd. Op 17 oktober is er een themadag CMBD georganiseerd in het Beatrixgebouw in Utrecht met als titel: "DNA diagnostiek: Crossing Borders..." met aandacht voor gezamenlijk, interdisciplinair gebruik van DNA-platforms en als specifieke onderwerpen HLA-DQ2/8 typering, Liquid Biopsies en lactose intolerantie. Als vast programma onderdeel aandacht voor de SKML rondzending Moleculaire Diagnostiek.

's Middags was er een gezamenlijk symposium van de CMBD met het Netwerk Klinische Farmacogenetica Nederland (NKFN), met aandacht voor DPYD genotypering voor 5-FU bij de behandeling van colonkanker, CYP2D6 typering voor borstkanker (dr. Hiltrud Brauch van het Margarete Fisher-Bosch Instituut Stuttgart) en een presentatie 'Critical reading' over genotypering en antistolling. Tevens werd de relatie CMBD en NKFN toegelicht. De meeting werd bezocht door 80 belangstellenden.

Voorts heeft de CMBD geparticipeerd in de vergaderingen van het Cluster Wetenschap van de NVKC en deel genomen aan de Beraadsgroep Genetica. Inhoudelijk is er binnen de CMBD gesproken over internationale richtlijnen betreffende moleculaire diagnostiek en de ISO 15198 certificering met implicaties voor de moleculaire diagnostiek.

In 2014 hebben dr. Robert Herpers (LUMC) als KCio (wegens voltooiën opleiding) en dr. Edwin van Mirre (MDC Amstelland) de commissie verlaten. Prof. dr. Otto Bekers (UMC Maastricht), Dr Ellen van der Zwan-van Beek (SFG) en dr. ir. Marloes Langelaan (Atrium Medisch Centrum) als KCio zijn toegetreden tot de CMBD. Ter bevordering van de logistieke afstemming heeft dr. Ronald Maatman het penningmeesterschap CMBD overgedragen aan dr. Marieke Levitus, zodat er nu een gecombineerd secretariaat/penningmeesterschap is.

Werkgroep Oncologische Biomarkers

Het jaar 2014 werd helaas voor de werkgroep WG OB gekenmerkt door continuïteitsproblemen wegens haperingen in de opkomst van de leden bij de vergaderingen en het voortijdig neerleggen van de voorzitterstaken. We hopen dat dit in 2015 zal worden opgelost.

De werkgroep participeerde wederom in de onderwijsdag voor Kcio's (18 maart in Nijmegen) gericht op het gebruik van tumormarkers in de klinische oncologie. Er zijn voorbereidingen gaande voor de onderwijsdag in 2015 in Nijmegen. Hierbij zal meer de nadruk op

interactieve casuïstiek komen te liggen en minder op mondelingen kennisoverdracht. Het review artikel van Keuren et al in het NTVG dient dan als bekend veronderstelde literatuur.

Door dr. David Boss is een inventarisatie gemaakt van de beschikbare zelf-testen voor tumormarkers op het internet en via apotheken. Volgens de IVD richtlijn mogen testen voor tumormarkers niet rechtstreeks aan particulieren verkocht worden, maar alleen via een arts of apotheker. Slechts een beperkt aantal aanbieders had een Nederlandstalige website. Boss heeft van de beschikbare testen de bijsluiters beoordeeld op correcte, duidelijke en volledige informatie. Deze informatie voldeed in geen enkel geval aan de IVD richtlijnen, ook was geen informatie beschikbaar over de analytische prestaties, m.u.v. een detectielimiet. Mogelijk zou dit verder onder de aandacht van zorgprofessionals moeten worden gebracht, maar het probleem lijkt nu van beperkte omvang.

Er is op verzoek een bijdrage geleverd aan het document "Standpunt oncologische zorg eerste lijn" en aan de richtlijn "Colorectaal carcinoom".

De activiteiten aangaande harmonisatie van tumormarker bepalingen hebben geen vooruitgang laten zien in 2014.

Door dr. Eef Lentjes is een publicatie voorbereid over de externe kwaliteitscontrole van AFP op basis van 10 jaar resultaten van de SKML rondzendingen. Deze moet in 2015 gepubliceerd worden. Er is een voorstel gedaan om een handboek over het gebruik van tumormarkers voor professionals in de zorg en goed geïnformeerde patiënten op te stellen met compacte informatie over een groot aantal tumormarkers.

De rapporten van de SKML bindingsanalyse rondzendingen zijn door leden van de WGOB in het overleg van de werkgroep endocrinologie besproken. Er is momenteel geen reden om de opzet van de rondzending te wijzigen. Mogelijk kan calcitonine worden toegevoegd. Op de lange termijn zullen onderzoeken moeten worden opgestart om te komen tot commuteerbare herleidbare rondzendmonsters.

Redactie NTKCL

De Redactiecommissie kwam in 2014 eenmaal bijeen. De samenstelling bleef onveranderd met uitzondering van het vertrek van drs. Cees Beijer die gepensioneerd is. Er zijn in 2014 wederom vier nummers verschenen. Het januarinumnummer was een regulier nummer gevuld met 3 artikelen en 6 bijdragen uit de laboratorium praktijk. Het aprilnummer bevatte zoals gebruikelijk de samenvattingen van de posterpresentaties tijdens het 67^e congres van de NVKC op 10 en 11 april 2014 te Veldhoven, alsmede twee tentamens uit 2013 en de Jaarverslagen. Het julinumnummer bevatte 10 Short Communications, 4 bijdragen 'uit de laboratoriumpraktijk' en het overzicht van de publicaties van de leden over 2013. Het oktobernummer was een tweevoudig themanummer met als onderwerpen: Richtlijnen en Opleidingen.

In totaal bevatte het tijdschrift in 2014 280 pagina's, meer dan het voorgaande jaar. Vooral het aantal 'oorspronkelijke' artikelen blijft zorgwekkend laag en we moeten constateren dat er blijkbaar weinig behoefte

is deze in ons tijdschrift te publiceren, waarschijnlijk door het ontbreken van een Impact Factor. Het aantal bijdragen 'uit de laboratoriumpraktijk' is gestegen. Dankzij de themanummers, de tentamens, de posterabstracts en de daaruit voortvloeiende short communications blijft er wel voldoende kopij voor een kwartaaluitgave. Een trieste constatering is het hoge aantal "in memoriam". De oplage is al een aantal jaren rond de 800 en de advertentie inkomsten blijven eveneens op peil.

Werkgroep Endocrinologie

De leden van de werkgroep Endocrinologie vormen tevens het bestuur van de sectie Endocrinologie van de SKML en van de stichting LWBA. Aangezien de activiteiten van de werkgroep, sectie en de stichting vele raakvlakken en overlappen kent beschrijft dit verslag de activiteiten van de leden zonder deze toe te schrijven aan één van de genoemde onderdelen. Voor de duidelijkheid wordt daarom in de rest van het verslag gesproken van "het bestuur".

Bestuurszaken

Dit verslagjaar is dr. Judith Bons toetreden als bestuurslid. Zij zal dit jaar samen met dr. Paul Menheere de vertegenwoordiging uit Maastricht vormen. In 2015 zal Menheere terugtreden. In augustus is dr. Jacquelin Hillebrand wegens het beëindigen van de opleiding teruggetreden.

Gedurende het verslagjaar is 6 maal vergaderd. Eén keer betrof het een gecombineerde vergadering van sectie- en stichtingsbestuur (februari 2014) en één keer werd deze ingevuld met de traditionele jaarlijkse thema symposium in december (zie verder in dit verslag). Een delegatie uit het bestuur heeft zich gebogen over de toekomstige taakverdeling. Unaniem wordt het voorstel in de vergadering van februari geaccordeerd. Afgesproken is dat dr. Eef Lentjes (vicevoorzitter en rondcoördinator) februari 2015 het voorzitterschap van Menheere overneemt en dat Heijboer de vicevoorzitter wordt. Endert en Wolthuis blijven respectievelijk penningmeester en secretaris. Bons zal de functie van rondcoördinator overnemen van Lentjes (mede ook gezien het feit dat de bereiding van de monsters in Maastricht plaats vindt).

Het bestuur heeft besloten de uit het verre verleden opgebouwde reserves aan te wenden voor kwaliteitscontrole en rondzending gerelateerde onderzoeksprojecten. De bestuursleden hebben hiervoor voorstellen ingediend die zijn gescoord op verschillende aspecten. De projecten met de hoogste score hebben binnen de budgettaire ruimte toezeggingen gekregen.

Kwaliteit

- Gedurende het verslagjaar is gewerkt aan een speeksel cortisol rondzending. Deze zal begin 2015 worden aangeboden.
- Er is in het verslag jaar op verschillende fronten onderzoek gedaan naar de stabiliteit van de analyten in de rondzendmonsters. Dit naar aanleiding van een aantal constatering die mogelijk te wijten zijn aan stabiliteitsproblemen.

- Er is in de vergadering een discussie geweest over de vraag of analyses in het kader van MOLA diagnostiek en follow-up niet op meer plekken in Nederland gedaan zouden kunnen worden gezien de stabiele kwaliteit. Omdat er meer overwegingen zijn dan sec de kwaliteit van de analyse is deze discussie geparkeerd.
- Een delegatie van het bestuur heeft een gesprek gehad met collega's van de UK NEQUAS. Afgesproken is om meer samen te gaan werken en van elkaar te leren.
- Ook binnen de sectie Endocrinologie is de juridische onderbouwing besproken m.b.t. het hergebruik van patiënt monsters (n.a.v. gecontamineerde monsters bij rondzending Microbiologie). Wij wachten de adviezen van de SKML die zich daarover juridisch laat informeren, af.
- Er is door Menheere en Lentjes overleg geweest met de SKML (Thelen en Steigstra) n.a.v. de MUSE rapportage. Afgesproken is dat gekeken zal worden naar een herverdeling tussen secties en dat de enquête met A, B, C en D monsters zal worden opgesplitst naar A en B monsters.
- Groepsgetallen. Afgesproken is om de ALTM te gebruiken als gemiddelde binnen methode groepen met minder dan 5 deelnemers.
- IGF-1: Nu de harmonisatie een feit is wordt verder gewerkt aan het vaststellen van de referentiewaarden (met name in de groep jonge kinderen. Een deel zou uit een Amsterdams cohort kunnen komen en een deel uit Lifelines (extra kosten). Aan beide wordt gewerkt. Inmiddels wordt in Groningen gewerkt aan een massaspectrometrische analyse van IGF-1 waarmee we een aantal standaardisatie en discrepanties hopen op te lossen.
- Menheere zal in februari 2015 afscheid nemen van het Algemeen Bestuur van de SKML waar hij q.q. inzet. Lentjes zal hem opvolgen.
- Laag frequente bepalingen. Dit is een punt dat nu belangrijk wordt. Dit naar aanleiding van de overgang naar ISO 15168 (alle bepalingen een EQA) en de brief die door het RIVM is rondgestuurd over verplichte CE markering ook voor in huis ontwikkelde IVD's. Binnen het bestuur wordt nagedacht hoe dit op te lossen. Voor de hand ligt om een verdeling te maken en niet meerdere locaties te houden voor laag frequente bepalingen. Dit punt wordt in 2015 uitgewerkt.

Firma's

Aansluitend aan de vergadering van 12 juni is er een gesprek geweest tussen het bestuur en de firma Roche. Gedurende dit gesprek zijn zaken als communicatie tussen de werkgroep/sectie en de firma, standaardisatie, variatie in verschillende assay's en het door Roche zelf aangegeven lot-variatie probleem van de vitamine B12 besproken. Van beide kanten werd dit gesprek als zinnig ervaren en uitgesproken is dit te herhalen. Inmiddels is er met alle grote firma's een gesprek geweest. Hoe we verder omgaan met de contacten zal in 2015 besproken worden.

Opleiding

- Tijdens de Dutch Endocrine Meeting is vanuit de sectie/werkgroep een bijdrage geleverd tijdens een speciale klinische chemie-endocrinologie sessie.
- Er is wederom een succesvol LCMSMS symposium georganiseerd door de werkgroep massaspectrometrie.
- Het jaarlijkse landelijke symposium van de sectie/werkgroep endocrinologie had dit jaar als thema "erfelijke endocriene ziekten deel 2". Wederom door NVML en NVKC geaccrediteerd. Ook dit jaar zijn er weer ongeveer 70 deelnemers geweest.
- In 2015 tijdens de Dutch Endocrine Meeting krijgt de klinische chemie (endocrinologie) weer een sessie toegewezen (voorzitter Heijboer) waarvoor de voorbereidingen in 2014 in gang zijn gezet (onderwerp: insuline met Immunoassay's (Wark) en LCMSMS (Ackermans).
- Voor het komende jaar staat het SKML congres op de agenda met als thema "De waarde van de expert". Besloten wordt om namens de sectie endocrinologie in te gaan op IGF-1 en Vitamine D standaardisatie (Lentjes en Heijboer).

Overige zaken

- We werden in het verslag jaar geconfronteerd met het terugtrekken van de Siemens RIA kits.
- Gedurende het verslagjaar is de werkgroep massaspectrometrie opgericht waar mede namens de werkgroep Endocrinologie prof.dr. Ido Kema in participeert.
- Gedurende het verslagjaar is door de SKML samen met de penningmeesters van de secties een nieuwe kostprijsberekening afgesproken waar alle activiteiten mee worden gedekt. Dit betekent een prijsverhoging voor de deelnemers maar geeft een realistischer beeld van de werkelijke kosten ook tussen de secties. De kosten zullen eind 2015 worden geëvalueerd.
- Op initiatief van prof. dr. Guus Sturk (wetenschapscommissie) is er een bijeenkomst geweest om te spreken over het clusteren van de wetenschap uit de verschillende werkgroepen. Lentjes heeft de bijeenkomst namens de werkgroep Endocrinologie bijgewoond.

Werkgroep Klinische Massaspectrometrie

Oprichting

De werkgroep klinische massaspectrometrie is opgericht met aankondiging hiervan tijdens het NVKC voorjaarscongres in april 2014.

Symposium

De werkgroep heeft i.s.m. de PAOKC een symposium georganiseerd op 3 juni te Driebergen: "LC-MS/MS in het klinisch laboratorium: van klein naar groot".

Vergaderingen

In 2015 is de Werkgroep twee maal bijeen geweest. In deze vergaderingen is de samenstelling van de werkgroep uitgewerkt (onder) en zijn strategie en plannen voor 2015 besproken.

Strategie

Stimulering van de toepassing en ontwikkeling van massaspectrometrie in het klinisch chemisch laboratorium voor diagnostiek, harmonisatie/standaardisatie, referentiefunctie en onderzoek, door het organiseren van symposia, workshops en het volgen van actuele potentieel klinisch toepasbare ontwikkelingen binnen en buiten het veld.

Samenstelling van de werkgroep

De gewenste omvang van de werkgroep is vastgesteld op 7-8 leden, waaronder 1 KCio. Naar aanleiding van aankondiging van de werkgroep is een lijst met belangstellenden ontstaan. In deze lijst hebben we gezocht naar vertegenwoordigers uit diverse geledingen (Academisch, perifeer, ervaring/inbreng op specifiek aandachtsgebied). Op basis hiervan zijn naast de huidige leden (prof.dr. Ido Kema, dr. Jody van den Ouweland, vice voorzitter, dr.ir. Mariette Ackerman, secretaris, dr. Robert de Jonge, penningmeester) de volgende personen gevraagd om in de werkgroep zitting te nemen: dr. Irene den Broek (LUMC), dr. Will Wodzig (MUMC) en dr.ir. Hong Bui (ATAL Medial).

Daarnaast is besloten om een Advisory board in het leven te roepen. Leven roepen die gevraagd en ongevraagd informatie en advies kan verschaffen over ontwikkelingen in het aandachtsgebied. De volgende personen hebben toegezegd hierin te willen deelnemen: dr. T. Luidier (Erasmus MC), prof.dr. R Bischoff (UMCG) en prof.dr. A van Gool (Radboud UMC). Zij worden gevraagd eens per jaar aan te sluiten bij een werkgroep vergadering.

Werkgroep Klinische Besliskunde (WKB)

De werkgroep Klinische Besliskunde, onderdeel van de Wetenschapscommissie, heeft in 2014 vijf keer vergaderd waarvan één keer telefonisch. In voorgaande jaren zijn veel initiatieven van de werkgroep voortgezet in nieuwe, separate werkgroepen. De WKB heeft zich dan ook in 2014 gericht op nieuwe onderwerpen. Aandacht ging daarbij uit naar: Metabolomics, pre-analytische variabelen glucose, 'patient empowerment' en herhaaltermijnen. Vooral 'patient empowerment' heeft veel aandacht gekregen. Dit project heeft in 2014 Europese belangstelling gewekt en zou mogelijk kunnen worden voortgezet in een Europees consortium, waarbij de WKB een belangrijke input zou kunnen leveren. Het alternatieve model voor 6-Sigma is ter publicatie aangeboden aan de CCLM. Het project kwaliteitsronddendingen casuïstiek is in 2014 niet verder voortgezet.

Commissie Post Academisch Onderwijs Klinische Chemie (PAOKC)

Dit verslagjaar trad dr. Sjana Kos als regulier lid van de commissie. Namens het bureau van de NVKC nam Michelle Meijer-Kleerekoper het werk over van Els Barmen 't Loo. Michelle is aanwezig bij de vergaderingen van de commissie. Aan het eind van het jaar heeft secretaris dr. Micheal Fouraux zijn functie

overgedragen aan dr. Madelon Noordegraaf. De commissie vergaderde vier maal in 2014, waarvan 1 keer live. Er zijn in 2014 vier PAOKC-cursussen georganiseerd. Tevens heeft er op 17 oktober een CMBD-dag plaatsgevonden. Dit verslagjaar zijn alle PAOKC's georganiseerd in samenwerking met commissies en/of werkgroepen van de NVKC. De samenwerking met de werkgroep heeft op 16 januari 2014 geresulteerd in de PAOKC VHL-Cytometrie in de Jaarbeurs te Utrecht. In samenwerking met de werkgroep Tumormarkers is op 3 juni 2014 de PAOKC LS-MS georganiseerd in Antropia te Driebergen. Op 9 oktober 2014 was er een PAOKC over inflammatie "The Good, the Bad and the Ugly" in Den Bosch. De laatste PAOKC "Obesitas" is in samenwerking met de regio Amsterdam georganiseerd op 25 november 2014 te Amsterdam in de Rode Hoed. De enquêtes lieten een positieve beoordeling van de vier PAOKC's zien, waarbij er geen duidelijke aandachtspunten voor de organisatie en/of de PAOKC commissie naar voren kwamen.

Werkgroep CDT

De werkgroep heeft in 2014 2x vergaderd waarvan 1 keer telefonisch. In 2014 waren er geen nieuwe leveranciers van CDT reagens die hun methode wilde laten opnemen in de lijst van geaccepteerde CDT methoden voor het CBR. Een actualisatie van de richtlijn "Geschiktheid van CDT analysemethoden" heeft derhalve niet plaatsgevonden. Op verzoek van de werkgroep Richtlijnen zal de huidige NVKC richtlijn in 2015 worden omgezet naar het NVKC sjabloon. Met het herschrijven naar een standaard model denkt de werkgroep CDT een stap naar een betere erkenning van de richtlijn te kunnen doen mede door de periodieke verplichte actualisering. Daarnaast zullen met deze actie de slapende contacten met het CBR en NVvP gereanimeerd worden. Ook dit jaar is bij de werkgroep gemeld dat het CBR traditionele alcohol biomarkers (MCV, gGT, ASAT, ALAT) gebruikt als bewijs naast CDT (al dan niet in combinatie met gGT). In 2015 zal dit een onderwerp zijn van gesprek met de contactpersoon binnen het CBR.

In 2014 heeft dr. Jos Wielders samen met de IFCC werkgroep CDT gewerkt aan CDT harmonisatie. Een eerste stap in dit proces is het beschikbaar komen van commuteerbare standaarden voor CDT analyse. De NVKC werkgroep CDT wil deze harmonisatie in Nederland begeleiden en stimuleren. Het rondsturen van deze harmonisatiestandaarden in een SKML rondzending is een mogelijkheid. Gesprekken met de SKML worden geïnitieerd. Collega dr. Jos Wielders blijft komende jaren voorzitter van de IFCC werkgroep CDT.

Werkgroep Semen

Sinds 2003 is de Werkgroep Semen (WGS) actief als een gezamenlijke werkgroep van de NVKC en de KLEM. De werkgroep heeft semenanalyse, semenbewerking en semen cryopreservatie als aandachtsgebieden. De doelen van de werkgroep zijn: standaardisatie/harmonisatie door protocolontwikkeling,

opleiding, kwaliteitsbewaking en afstemming met aanvragers, beleidsmakers en laboratoriumprofessionals. De sectie semen van SKML maakt integraal deel uit van de werkgroep.

Vergaderfrequentie

In 2014 werd driemaal vergaderd door de werkgroep, in januari, juni en oktober. Daarnaast werd tweemaal vergaderd door de sectie semen over logistieke en andere operationele onderwerpen met betrekking tot de externe kwaliteitscontroles.

Sectie Semen SKML

Het bestuur van de sectie is ongewijzigd sinds 2013. Dat wil zeggen: dr. Alex Wetzels (voorzitter), drs. Cees Beijer (penningmeester) en dr. Frans van der Horst, dr. Netty van Trooyen en dr. Leonie van den Hoven (leden). De sectie vergadert samen met de werkgroep semen, vanwege grote overlap in de aandachtsgebieden. Daarnaast vergadert de sectie apart over operationele zaken.

In 2014 zijn de volgende ontwikkelingen te melden:

- De omzetting van de huidige rapportage (in eigen beheer via Medisch Multimedia) naar Q-base en MUSE is in 2014 in een finaal stadium beland. Alle historische data werden overgeheveld en van hieruit werden precisiegrafieken gegenereerd. Dit onderdeel is in 2014 feitelijk afgerond en zal in de eerste vergadering van 2015 ter besluitvorming worden voorgesteld. Hetzelfde geldt voor de invoer in QBase. De planning is om medio 2015 over te stappen. Punt van zorg blijft de kwaliteit van filmpjes (motiliteit metingen) en foto's (morfologie).
- De besprekingen met onze Belgische EQA collega's in 2013, kregen een vervolg in 2014. De resultaten van de deelname aan elkaars rondzending werden besproken. Er werd geconcludeerd dat de Belgische en Nederlandse experts goed op één lijn zitten bij beide rondzendingen. Verder werd afgesproken om tijdens ESHRE 2014 in München met andere landen af te stemmen. Inmiddels werd aldaar besloten om in 2015 (ESHRE Lissabon) een meeting hieraan te wijden met deelnemers uit meerdere landen (o.a. Duitsland, België, Spanje, Zweden, Zuid Afrika en Nederland). Tevens werd besloten om een tweede meeting te organiseren over de "ESHRE course on basic semen analysis".
- De financieringsopzet van SKML zal per 1 januari 2015 wijzigen.

Standaardisatie methodes

- Morfologie: het standpunt van de werkgroep over de zaadcelmorfologie bepaling stond in 2014 tweemaal besluitvormend op de agenda. Beide keren werd het besluit echter uitgesteld naar aanleiding van nieuwe inzichten. Besloten werd om een klein onderzoek te starten naar de relatie tussen zaadcelmorfologie en IUI resultaten (database onderzoek). Verder zal Frans een onderzoek starten met enkele studenten van de Hogeschool Delft (beeldverwerking morfologie preparaten).
- De vasectomie-controle: het herziene standpunt werd aangeboden aan NVKC en KLEM. De KLEM

verzoekt de naam "protocol" om te zetten in "standpunt". Probleem is dat de NVKC in dit opzicht geen "standpunten" kent. Daarnaast waren er via de website van de NVKC vragen binnengekomen waarop geanticipeerd moet worden. Naar verwachting zal het stuk in 2015 worden geaccordeerd.

- IUI review: er is grote behoefte aan een review over de wijze waarop semen moet worden opgewerkt ten behoeve van IUI. In 2013 was hiermee begonnen (scriptie student en actie door S. Kos en G. van der Heijden). Eind 2014 werd besloten dit om te zetten in een publiceerbaar document.

Onderzoek

Voor zowel het database onderzoek als de review (zie vorig punt) werd per december 2014 een onderzoeker aangesteld voor de periode van een half jaar.

Opleiding

- De SHRE cursus "basic semen analysis" verliep in 2014 goed. Er is nog steeds meer dan voldoende belangstelling. In 2014 werd er, naast de reguliere cursussen, een cursus gegeven speciaal voor klinisch chemici en klinisch embryologen in opleiding.
- Drs. Cees Beijer is benaderd om een ELO op te zetten voor de NVML. In 2015 zal dit worden opgepakt.

Flankerende commissies

Commissie PR en Communicatie en Webredactie

Online publieksvoorlichting

In 2013 trok de publiekswebsite www.Uwbloedserieus.nl ruim 975.000 unieke bezoekers (76% van het totaal), ofwel 2671 per dag. In 2014 waren dit er ruim 1,2 miljoen oftewel bijna 4000 per dag. Na stijging van het bezoekersaantal in 2013 met 66% is dit wederom een forse verhoging met 68%! Aan het begin van het verslagjaar lag het totaal aantal bezoekers op werkdagen aan het begin van de week structureel boven de 5500 per dag, om in maart de grens van 7000 te doorbreken met een uitschieter naar 7122 op 17 maart. Het minimumaantal bezoekers is vrijwel nooit minder dan 2000 per dag (in de weekenden). De website beantwoordt dus aantoonbaar aan een behoefte bij patiënten.

De meest bezochte pagina betreft die van het 'aanvraagformulier'. Op deze pagina is het overzicht te vinden van de 270 meest aangevraagde laboratoriumonderzoeken, per test kan men doorklikken voor uitleg. De commissie heeft in 2014 weer een revisieslag gemaakt door bij een aantal testen waar dit tot nu toe niet het geval was referentiewaarden toe te voegen. Veel bezoekers komen rechtstreeks bij een test terecht via een zoekmachine. Wie bij Google bijvoorbeeld ALAT of CRP intypt, krijgt als bovenste hit de teksten van uwbloedserieus te zien.

Het aantal vragen dat de werkgroep Publieksvragen te beantwoorden kreeg, daalde licht van 35 gemiddeld per week in 2013 naar 32 in 2014, met een uitschieter van 52 vragen in een week. Dit blijft goed te 'handelen' met het huidige dienstrooster, zeker nu KCio's meedoen, die in de laatste fase van hun

opleiding onder begeleiding meedraaien. Dit over het algemeen naar tevredenheid, zo blijkt uit een 'exit enquête' die hen aan het einde van de opleiding wordt voorgelegd. Een aantal van hen is na de opleiding lid van de werkgroep gebleven.

Aan het einde van het jaar is aan het NHG een overzicht van 20 vragen en antwoorden samen met een korte online enquête verstuurd ten behoeve van een externe audit. Hun reactie wordt begin 2015 verwacht. In 2015 zal verder worden nagedacht over het breder uitzetten en verder professionaliseren van de laboratoriumspecialist als vraagbaak of consultant.

Website NVKC

Het aantal bezoekers op de verenigingswebsite www.nvkc.nl blijft stabiel rond de 500 per dag. Het aantal nieuwe bezoekers is hier veel minder (37%); maar laat zich gemakkelijk verklaren door het feit dat het vooral leden zijn die op de site iets te zoeken hebben: vacatures, adressen, speciale bepalingen en documenten. De site heeft eveneens een page rank van 5.

Naast de enquête voor de audit publieksvragen door NHG is er een online enquête gemaakt naar de arbeidsmarkt voor laboratoriumspecialisten klinische chemie.

Nieuwe website

In 2014 is een aanvang gemaakt met een al langer gekoesterde wens: ontwerp en bouw van een geheel vernieuwde website die een landingsplatform moet worden voor zowel patiënten, professionals als leden. Hiervoor is een professioneel communicatiebureau ingeschakeld. Na inventarisatie van de wensen en het bestuderen van goede voorbeelden is een nieuw design gemaakt dat gepresenteerd werd op de najaars ALV. Eind 2014 is vrijwel alle bestaande content overgezet op de nieuwe site. Begin 2015 zullen de achterliggende databases worden verbouwd.

Publiciteit over slechte glucosemeters diabetespatiënt

Op verzoek van de Nederlands Diabetesvereniging (DVN) is op uwbloedserieus.nl een webpagina ingericht waarop de locaties staan waar diabetespatiënten hun glucosemeter kunnen laten controleren. Er is erg veel moeite gedaan om een landelijk dekkend netwerk aan te kunnen bieden; helaas zijn er op de kaart nog aanzienlijke witte vlekken. Dat is de belangrijkste reden waarom er nog niet veel ruchtbaarheid aan de pagina is gegeven. De belangrijkste drempel voor labs om niet mee te doen is het feit dat er voor de service geen tarief bestaat.

Verzekeraars (o.a. CZ) hebben in 2014 de vergoedings-systeem van diabetes hulpmiddelen (glucosemeter) gewijzigd. Het gevolg daarvan is dat zorgverleners en diabetespatiënten niet langer de door hen geselecteerde glucosemeter ter beschikking krijgen. De lijst omvat een aantal type glucosemeters waarvan deskundigen binnen de NVKC de toepasbaarheid ter discussie stellen. De NVKC is samen met de DVN opgetrokken en heeft de verzekeraar geconfronteerd met de gevolgen van dit beleid.

De NVKC heeft samen met een aantal medische beroepsgroepen betrokken bij diabeteszorg (EADV), de patiëntenverenigingen (DVN, NDF) en Diagned een *position paper* uitgebracht over de bezuinigingen op de diabeteshulpmiddelen. De betrokken partijen begrijpen dat er bezuinigd moet worden, maar spreken zorg uit waar deze bezuinigingen 'landen'. Bezuiniging mag nooit ten koste gaan van de keuzevrijheid van zorgverleners bij de selectie van het juiste hulpmiddel (glucosemeter). Een betrouwbare glucosemeting is van levensbelang voor de zelfcontrole van een diabetespatiënt. Een goedgekeurde glucosemeter is daarbij een vereiste.

Publieksprijs 2014

Voor de editie 2014 waren er 8 inzendingen. De winnaar: Zelfmonitoring van nierfunctie na transplantatie van LUMC, Leiden. Door zelfmonitoring van kreatinewaarden kunnen patiënten met een niertransplantatie bij afstotingsreacties snel aan de bel trekken. De jury bestond dit jaar uit drs. Marith Rebel (lid Tweede Kamer voor de PvdA), drs. N. Schell (Directie Cure, Ministerie van VWS), drs. Jacintha van Balen (wetenschappelijk medewerker NHG, huisarts), Casper Bierman (Van Diemen Communicatiemakelaars), Frits Voermans (bestuurslid Diabetesvereniging Nederland, juryvoorzitter) en dr. Henk Russcher (klinisch chemicus, vice voorzitter Cie PR en Communicatie NVKC).

Verstandige keuzes

Eind 2013 zijn we op het laatste moment aangehaakt bij het project Verstandige Keuzes van de OMS. Na een oproep onder de leden om zowel onderwerpen aan te leveren, als deelnemers voor een werkgroep te werven, is de aldus geformeerde groep voortvarend van start gegaan. In 2 series van elk 5 onderwerpen zijn teksten geschreven. Serie 1: aanvragen van labdiagnostiek algemeen, allergieonderzoek, BNP, vitamine B12/foliumzuur en vitamine D. Serie 2: calprotectine, coeliakie, PSA, anti-CCP en trombofilie onderzoek. Deze zijn alle aan de leden voorgelegd voor commentaar, en ook aan aanpalende specialisten. Na verwerking van de commentaren, zijn de definitieve versies naar OMS verzonden. Door onvolledige briefing aan het begin van het traject kwamen we er halverwege achter dat de verstandige keuzes bedoeld waren voor het gesprek tussen arts en patiënt in de spreekkamer. Na overleg met OMS is uiteindelijk een selectie gemaakt van 5 verstandige keuzes uit het geheel die na redactionele bewerking door OMS zijn geaccepteerd. De volledige versies zullen onder de noemer 'zinnige diagnostiek' op de vernieuwde website in het deel voor professionals worden opgenomen. Tevens wordt er gekeken op welke plekken de verstandige keuzes nog meer worden ingezet; hierbij kan gedacht worden aan publicaties in diverse tijdschriften.

Labquiz NTVG

Ook in 2014 zijn er weer een aantal LabQuizen gepubliceerd in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde:

- De diagnostiek van thalassemieën door Elske Kusters, Jean-Louis H. Kerkhoffs en André P. van Rossum.
- Von-willebrandfactor en de ziekte van von Willebrand door Paul W.M. Verhezen, Erik A. M. Beckers en Yvonne M.C. Henskens.

Ook in 2015 zal de Labquiz weer onder de aandacht van de leden gebracht worden. Het blijft een unieke gelegenheid om de klinische chemie een centrale plek binnen de Nederlandse geneeskunde te geven.

PR abonnement

Het communicatiebureau dat ook betrokken is bij de bouw van de nieuwe website heeft voor de NVKC in 2014 ook een aantal Persberichten uitgezet. De PR Cie doet dit binnen het PR abonnement wat ze bij het communicatiebureau hebben afgesloten. De volgende Persberichten zijn uitgekomen in 2014:

- NVKC: Gratis cholesteroltest is van goede kwaliteit, maar mist onderscheid tussen goed en slecht cholesterol (vervolgens navolging in *Trouw*).
- Leids Universitair Medisch Centrum wint Publieksprijs Klinische Chemie (vervolgens navolging gevonden in: *Leidsch Dagblad*, *LUMC site*, *Nieuw-Nieuws*, *Leiden Into Business*, *Alphen Into Business*, *De Zorgsector*).

Het PR abonnement wordt in 2015 gecontinueerd zodat er snel een slag richting de pers kan worden gemaakt als er zaken spelen die de klinische chemie betreffen.

Commissie

De Commissie heeft in het verslagjaar 6 maal vergaderd. Besloten is om de Werkgroep PR KCio te laten versmelten met de commissie. De leden dr. Joost van Pelt en dr. Joyce Curvers hebben zich teruggetrokken, dr. Wesley Jongbloed trad toe als nieuw lid.

Historische Commissie

De commissie vergaderde in 2014 tweemaal. De samenstelling is t.o.v. de vermelding in de Almanak 2014, als volgt gewijzigd: dr. Dick van Dam heeft afscheid genomen. Wij danken hem voor zijn jarenlange inzet. Drs. Bart Grob, contactpersoon van het Museum Boerhaave, heeft afscheid genomen, er is nog geen opvolger. Dr.ir. Jos Wielders is m.i.v. 29-10-2014 dr. Bert Blijenberg opgevolgd als voorzitter. Deze laatste blijft wel lid van de Commissie. Eind 2014 versterkte dr. Piet Bartels onze gelederen.

De opslag van oude instrumenten vindt nog steeds plaats in het Amphia ziekenhuis in Oosterhout. Dit jaar zijn daar enige instrumenten vanuit het

Máxima Medisch Centrum in Veldhoven bijgekomen. Bovendien is de collectie oude instrumenten en toebehoren van dr. P.C.W. Janson uit Sittard toegevoegd. Beide toevoegingen zijn gefotografeerd en met de betreffende omschrijving op de website geplaatst. De bezoekersaantallen voor deze website zijn helaas nog steeds aan de bescheiden kant. Overwogen wordt om de internationale toegankelijkheid te verbeteren door Engelse vertalingen te plaatsen.

Het opstellen van de beschrijving van oude instrumenten op de site gaat maar langzaam vooruit. Daarom zijn we blij met de ondersteuning door enkele oud-hoofdanalisten vanaf 2015.

De voorzitter en de secretaris hebben op uitnodiging een vergadering van de Vereniging voor Medische Geschiedenis bijgewoond. De secretaris was mede uitgenodigd i.v.m. de schenking van zijn collectie Gedenkboeken van Nederlandse ziekenhuizen (ruim 500 stuks) aan de Vereniging.

De HC onderzoekt de mogelijkheid om ter gelegenheid van het jubileumjaar 2017 van de NVKC een tentoonstelling te organiseren. Daarnaast wordt gedacht aan het opstellen van beschouwingen in het NTKC over belangrijke ontwikkelingen in ons vakgebied.

Commissie Buitenland

De Commissie Buitenland bestaat, naast uit de *national representative* voor IFCC en EFLM en de voorzitter van het NVKC bestuur, uit leden die zitten hebben in de belangrijkste internationale gremia. De commissie komt op ad hoc basis bijeen, meestal voorafgaand aan grote internationale congressen. De commissie houdt zich bezig met:

- beleidsmatige ontwikkelingen binnen EFLM en IFCC
- beoordelen van kandidaten voor de Executive Boards van EFLM en IFCC
- zoeken naar parallellen tussen en Leggen van verbanden naar nationale en internationale ontwikkelingen
- voordragen van leden voor strategisch belangrijke commissies en werkgroepen
- voordrachten voor internationale prijzen.

Worldlab 2023

Een ad hoc werkgroep o.l.v. dr. Hans Janssen onderzoekt voor het bestuur de haalbaarheid van het naar Amsterdam halen van het IFCC Worldlab congres in 2023. In dat jaar viert de NVKC haar 75-jarige jubileum.